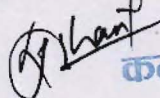

कम्पनी ऐन २०६३ अन्तर्गत संस्थापित
(शेयरहरुमा सीमित दायित्व भएको)
लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि. को

प्रबन्ध पत्र

१. कम्पनीको नाम :- यो कम्पनीको नाम "लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि. हुनेछ, जसलाई अंग्रेजीमा "Life Insurance Corporation (Nepal) Ltd. भनिनेछ।
२. (क) कम्पनीको मुख्य कार्यालय:- कम्पनीको मुख्य कार्यालय काठमाण्डौ जिल्ला, काठमाण्डौ महानगरपालिका, वडा नं. ३३, पुतलीसडकस्थित स्टार मल (चौथो तल्ला) मा रहनेछ। कम्पनीले आवश्यकता बमोजिम स्वीकृति लिएर अन्यत्र पनि आफ्नो शाखा कार्यालयहरु खोल्न सक्नेछ वा यसको मुख्य कार्यालय अन्यत्र सार्न पनि सकिनेछ।
(ख) कम्पनीको कारोबार स्थल:- कम्पनीको कारोबार स्थल काठमाण्डौ जिल्ला, काठमाण्डौ महानगरपालिका, काठमाण्डौमा रहनेछ। आवश्यकता बमोजिम कम्पनीको कारोबार स्थल स्वीकृति लिएर अन्यत्र पनि सार्न सकिनेछ।
३. कम्पनीको उद्देश्य :- यस कम्पनीको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-
 - (क) बीमा ऐन, २०४९ र बीमा नियमावली, २०४९ को अधीनमा रही जीवन बीमा सम्बन्धी कार्य गरी सबै किसिमको जीवन बीमा सेवा प्रदान गरी देशको आर्थिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु यस कम्पनीको मुख्य उद्देश्य हुनेछ।
 - (ख) देश भित्रका बीमा गर्न योग्य व्यक्तिहरुसम्म यो सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले ब्यापक रूपमा जीवन बीमा विस्तार गर्ने र तिनीहरुलाई मनासिव खर्चमा मृत्यु बापत पर्याप्त आर्थिक क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने।
 - (ग) बदलिदो सामाजिक एवं आर्थिक परिवेशमा उत्पन्न हुने समुदायको जीवन बीमाका विभिन्न आवश्यकताहरु पूर्ति गर्ने।
 - (घ) आजीवन जीवन बीमा, आवधिक जीवन बीमा, सामयिक जीवन बीमा लगायतका जीवन बीमा सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने वा गराउने।
 - (ङ) शरीरको कुनै पनि विशेष अंगको नाश र त्यस उपर हानी वा मानिसको शारीरिक एवं मानसिक जीवनमा धम्की वा सबै किसिमको जीवन एवं व्यक्तिगत दुर्घटना संग सम्बन्धित शारीरिक चोटपटकको बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने वा गराउने।
 - (च) बीमा संझौताबाट प्राप्त भएको प्रिमियम रकम विभिन्न क्षेत्रमा लगानी गर्ने र त्यसलाई उठाउने।
 - (छ) विभिन्न कम्पनीहरुको संस्थापकको रूपमा भई वा नभई शेयरमा लगानी गर्ने गराउने।
 - (ज) विभिन्न बीमा कम्पनीहरुबाट पुनर्बीमा योजना स्वीकार गर्ने र बीमितको सम्पति, हित र सुविधाको सुरक्षाको लागि पुनर्बीमा ग्रहण गर्ने।

 कम्पनी सचिव

- (झ) आवश्यकता अनुसार अनुमति प्राप्त गर्दा कुनै स्वदेशी वा विदेशी बीमा कम्पनीहरूसँग मिलि संयुक्त वा एकलै रही बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने वा गर्न लगाउने ।
- (ञ) देश भित्र वा बाहिर बीमा र पुनर्बीमा एजेण्ट, दलाल, बीमाङ्की (actuary) र उपनिवेशकहरूको नियुक्ति गर्ने गराउने ।
- (ट) बीमा र पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने कुनै स्वदेशी वा विदेशी बीमा कम्पनीको एजेण्ट र दलालको रूपमा काम गर्ने गराउने ।

४. कम्पनीको उद्देश्य पूर्तिका लागि गरिने कार्यहरू :- माथि उल्लिखित उद्देश्य प्राप्तिका लागि यस कम्पनीले देहायका कार्यहरू गर्नेछ :-

- (क) कम्पनीले आफ्नो उद्देश्य प्राप्त गर्न (कार्य संचालन गर्नु अगाडि) सो सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम जसको स्वीकृति वा अनुमति पत्र जुन तरिकाले लिनु आवश्यक छ सोही बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट त्यस्तो स्वीकृति वा अनुमति पत्र लिनु पर्नेछ ।
- (ख) कम्पनीले आवश्यकता अनुसार कार्यालय भवन बनाउन, जमीन खरीद गर्न वा त्यस्ता जग्गा वा भवनहरू भाडा वा लिज (पट्टा) मा लिन सक्नेछ ।
- (ग) कम्पनीले आवश्यकता अनुसार दलाल, एजेण्ट तथा कर्मचारीहरूको नियुक्ति तथा तिनीहरूको सेवा शर्तको निर्धारण गर्न सक्नेछ । कम्पनीमा लगानी गरिएको शेयर रकम र त्यसबाट आर्जित रकम बैंकमा जम्मा गर्ने र बैंक खाता संचालन गर्ने ।
- (घ) कम्पनीमा लगानी गरिएको शेयर रकम र त्यसबाट आर्जित रकम बैंकमा जम्मा गर्ने र बैंक खाता संचालन गर्ने ।
- (ङ) आवश्यकता अनुसार, कुनै जमानत कम्पनीको सम्पत्तिलाई धितो नराखी वा प्रत्याभूति (ग्यारेन्टी) सहित वा सो बिना नै कुनै बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट त्यस्तो रकम ऋण लिने ।
- (च) कम्पनीको नामबाट शेयर तथा डिबेन्चर खरीद र बिक्री गर्ने ।
- (छ) कम्पनीलाई आवश्यकता पर्ने कम्प्यूटर, टेलिफोन, टाइपराइटर, फ्याक्स मेशिन जस्ता कार्यालय सामानहरू खरीद गर्ने र त्यस्ता सामानहरू भाडामा लिने ।
- (ज) कम्पनीलाई आवश्यकता परे बमोजिमका सवारी साधानहरू प्रयोग, खरीद गर्ने तथा भाडामा लिने ।
- (झ) कम्पनीको उद्देश्य प्राप्तिका लागि सहयोग पुऱ्याउने खालका अन्य सहायक कार्यहरू गर्ने ।
- (ञ) अन्य आवश्यक कार्यहरू:-
- (१) कम्पनीको संचालनमा आवश्यक पर्न सक्ने भवन, कार्यशाला, प्रदर्शनी कक्ष, कार्यालय भवन, गोदाम, जग्गा र अन्य चल अचल सम्पत्ति लगायतका वस्तु खरीद गर्ने, लिज वा बन्धकीमा लिने वा यस बाहेक अन्य तवरबाट प्राप्त गर्ने वा बनाउने वा निर्माण, स्थापना,

Shant

कम्पनी सचिव

सजिसजावट, विस्तार, आधुनिकीकरण, मर्मत तथा संभार, नियन्त्रण, संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

- (२) आकस्मिक क्षति तथा नोकसानीको लागि कम्पनीका मेशिनरी सामान, भवन लगायतका सबै किसिमका सम्पत्तिहरूको बीमा गराउने ।
- (३) प्रचलित कानूनको अधिनमा रही कम्पनीलाई प्रत्यक्ष रूपमा लाभदायक हुन सक्ने खालका प्राविधिक ज्ञान र सीप प्राप्त गर्ने । कुनै पनि व्यक्ति वा त्यसको कम्पनीसंग संझौता गर्ने, त्यस्ता व्यक्ति वा कम्पनीलाई आफ्नो शेयर बिक्री गर्ने वा तिनीहरूको शेयर खरीद गर्ने, तिनीहरूसंग एकीकृत हुने वा हुन लगाउने ।
- (४) भविष्यमा कम्पनी सक्षम भएमा कम्पनीको नामबाट अरु कुनै व्यवसाय संचालन गर्ने, यसको सह-उत्पादनको एकीकरण र उपयोगिता सम्बन्धमा अनुसन्धान गर्ने त्यसलाई उपयोग गर्ने र आवश्यक परेको खण्डमा सम्बन्धित विभागबाट छुट्टाछुट्टै स्वीकृति प्राप्त गर्ने ।
- (५) कम्पनीलाई आवश्यकता परे बमोजिमका तालीम प्रशिक्षक, कर्मचारी कानून व्यवसायी, सुपरीवेक्षक, इञ्जीनियर तथा कामदारहरूलाई नियुक्त गर्ने, तिनीहरूको पारिश्रमिक, भत्ता, सेवाका शर्तहरू बढुवा, घटुवा, सुविधा, सजाय जस्ता कुराहरूको निर्धारण गर्ने । अनावश्यक कर्मचारीहरू हटाउने वा तिनीहरूलाई उत्प्रेरित गर्न उचित व्यवस्था गर्ने ।
- (६) नेपाल भित्र कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्थामा कम्पनीको नाममा बैंक खाता खोल्ने, त्यहाँ रकम जम्मा गर्ने, त्यहाँबाट रकम निकाल्ने, विनिमय पत्र, हुण्डी, प्रमिशरी नोट, चेक आदि जारी गर्ने, खिच्ने, पृष्ठांकन गर्ने, प्राप्त गर्ने, दिने तथा स्वीकार गर्ने ।
- (७) कम्पनीलाई प्राप्त हुन सक्ने सबै किसिमका सहूलियत तथा सुविधाहरूका लागि नेपाल सरकारका कार्यालयहरूसँग अनुरोध गर्ने । कम्पनीको व्यवसायिक हितको रक्षाका लागि डिजायन तथा ट्रेडमार्क दर्ता गर्ने र यसको अधिकार एवं सुविधाको उपयोग गर्ने ।
- (८) कम्पनी उपर परेको वा यसले दायर गरेको कुनै पनि मुद्दाहरूको प्रतिरक्षा, बहस तथा लिखित जवाफ पेश गर्ने लगायतका कार्य गर्ने । यस सम्बन्धमा आवश्यक कानूनी सेवा प्राप्त गर्ने र आफ्नो अधिकार, हक, सहूलियत तथा सुविधाहरूको रक्षा गर्ने ।
- (९) स्कूल र अस्पताल जस्ता परोपकारी संस्थाहरूलाई वित्तीय सहायता दिने ।
- (१०) कम्पनीका कर्मचारी तथा कामदारहरूलाई संचयकोषको सुविधा प्रदान गर्ने ।
- (११) कम्पनीको लक्ष्य एवं उद्देश्य हासिल गर्न यसवारे आम जनतालाई बढी जानकारी गराउन खबर पत्रिका, विद्युतिय संचारका साधन आदी मार्फत विज्ञापन सूचना आदि प्रकाशित गर्ने ।
- (१२) कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने मेशिन, उपकरण, तिनीहरूको पार्ट पूर्जा तथा भण्डार सामग्रीहरू र कम्पनीको उद्देश्य पूर्तिका लागि आवश्यक पर्ने खालका सामानहरू नेपाल सरकारबाट सहूलियत प्राप्त गरी स्थानीय बजारबाट खरीद तथा आयात गर्ने ।
- (१३) कम्पनीको उद्देश्य पूर्तिका लागि आवश्यक हुन सक्ने खालका संझौताहरूमा समावेश हुने ।

कम्पनी सचिव

- (१४) कम्पनीको हितलाई ध्यानमा राखी सुरक्षित कोष, हास कट्टी कोष, आपतकालीन कोष, कल्याणकारी कोष जस्ता कोषहरू स्थापना गर्ने ।
- (१५) कम्पनीको उद्देश्य पूर्तिका लागि सहयोग पुर्याउने खालका अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।
- (१६) आवश्यक परे सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति प्राप्त गरी प्रविधि हस्तान्तरण, विदेशी लगानी तथा संयुक्त लगानी जस्ता कार्यहरू समेत यस कम्पनीमा समावेश गर्न सकिनेछ ।
- (१७) कम्पनीसंग भएको तर केही समयका लागि आवश्यक नपर्ने मौज्जात बैंकमा लगानी, ऋण वा निक्षेपको रूपमा जम्मा गर्ने र त्यसलाई सोही प्रकृयाद्वारा असूल गर्ने ।
- (१८) कम्पनीको प्रवर्द्धन, निर्माण, दर्ता र सांगठिकरणको क्रममा लागेका रकम, शुल्क तथा खर्चहरू भुक्तानी गर्ने ।
- (१९) कम्पनीले कम्पनी ऐनको अधीनमा रही नेपाल भित्रको विभिन्न स्थानहरूमा आवश्यकता अनुसार यसका शाखा तथा उप-शाखाहरू खोल्न र आफ्ना एजेन्टहरू नियुक्त गर्न सक्नेछ । कम्पनीले आफ्नो हित अनुकूल हुने देखेमा पूर्व स्वीकृति लिएर स्वदेशी र विदेशी कम्पनीहरू वा व्यक्तिहरूसंग संयुक्त वा साझेदारी रूपमा व्यवसाय संचालन गर्न सक्नेछ ।
- (२०) कम्पनीले उचित ठानेमा अर्को कुनै कम्पनीको कार्य, कारोबार, व्यवसाय तथा सम्पत्तिको कुनै वा सबै भाग खरीद गर्न, लिज वा बन्धकीमा लिन वा अन्य तरिकाबाट प्राप्त गर्न सक्नेछ ।
- (२१) कम्पनीले अन्य कुनै कम्पनीको शेयर आफ्नो नाममा खरीद गर्न र त्यसलाई बिक्री गर्न सक्नेछ
- (२२) कम्पनीले यसको सांगठिकरण तथा दर्ता र सो संग सम्बन्धित कार्यहरू, प्रत्याभूति शुल्क, दलाल शुल्क र अन्य खर्चहरूमा लाग्ने तथा भुक्तानी भई सकेका सबै भैपरी खर्च तथा शुल्कहरू व्यहोर्नेछ ।
- (२३) माथिका अनुच्छेदहरूमा उल्लेख भए बमोजिमका सबै उद्देश्य एवं बस्तुहरू प्राप्त गर्न कम्पनीले करार, ईजाजत पत्र आदि सुविधाको लागि आवेदन दिने, कुनै पनि बोलपत्र खरीद गर्ने वा अन्य तरिकाबाट सो प्राप्त गर्ने, सम्पन्न एवं समाप्त गर्ने जस्ता कार्यहरू गर्नेछ ।
- (२४) कम्पनीले माथि उल्लिखित उद्देश्यहरू मध्ये कुनै वा सबै उद्देश्य प्राप्त गर्न सहायक आवश्यक ठानेका कार्यहरू आफूले वा उचित ठानेको तबरबाट गर्न सक्नेछ ।

५. अधिकृत पूँजीको अंक र कम्पनीको विभिन्न किसिमका शेयरको संख्या :-

- (क) कम्पनीको अधिकृत पूँजी रु. २,६५,३२,००,०००/- (दुई अर्ब पैँसठ्ठी करोड बत्तिस लाख) हुनेछ, जुन प्रत्येक रु. १००/- को दरले २,६५,३२,००० वटा साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ । हाललाई अग्राधिकार शेयरको व्यवस्था गरिएको छैन ।
- (ख) हाललाई कम्पनीको जारी पूँजी रु. २,६५,३२,००,०००/- (दुई अर्ब पैँसठ्ठी करोड बत्तिस लाख) हुनेछ ।

कम्पनी सचिव

(ग) कम्पनीको जारी पूँजी मध्ये ७० % शेयर समूह (क) का शेयरवालाहरूका बीच र बाँकी ३० % समूह (ख) का शेयरवालाहरूका बीच वितरण गरिनेछ ।

समूह (क) भन्नाले यस समूहको शेयर खरिद गर्ने संस्थापक शेयरधनीलाई जनाउँछ ।

समूह (ख) भन्नाले सर्वसाधारणलाई बिक्री गरिने शेयर खरिद गर्ने व्यक्तिहरू वा संघ संस्थालाई जनाउँछ ।

(घ) कम्पनीको चुक्ता पूँजी कम्तीमा रु. २,६५,३२,००,०००/- (दुई अर्ब पैँसठ्ठी करोड बत्तिस लाख) हुनेछ ।

६. खरिद तथा शेयरको हस्तान्तरणमा प्रतिबन्ध :-

(क) कम्पनीको शेयर वा डिबेन्चर चल सम्पत्तिको रूपमा बेचन वा धितो स्वीकारन वा बन्धकमा राख्न सकिनेछ ।

(ख) संस्थापकले लिएको शेयर तीन (३) वर्षको अवधि पुरा नभएसम्म बेचन वा धितो स्वीकार वा बन्धक राख्न पाइने छैन । उक्त अवधि भित्र संस्थापकले शेयर बिक्री गर्न चाहेमा नियमावलीमा उल्लेखित व्यवस्था अनुरूप हुनेछ ।

७. अन्य आवश्यक कुराहरू :-

(क) अन्य आवश्यक कुराहरू कम्पनी ऐन, २०६३ तथा प्रचलित कानूनको अधिनमा रही समय समयमा साधारण सभाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

(ख) कम्पनीको आफ्नो छुट्टै छाप हुनेछ र कम्पनीको तर्फबाट तयार गरिने कुनै पनि कागजात सोही छाप द्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

(ग) कसैले कम्पनीलाई कुनै सम्पत्ति प्रदान गरेमा सो बराबरको मूल्य बापत हुन आउने शेयर सो व्यक्तिलाई दिइनेछ । अर्को शब्दमा कम्पनीको शेयर नगदमा बाहेक संचालक समितिको निर्णय बमोजिम पाउन सकिनेछ ।

(घ) यो कम्पनी लिमिटेड कम्पनी हो, तसर्थ यसका शेयरवालाहरूको दायित्व तिनीहरूले लिन मञ्जुर गरेका शेयरसम्म मात्र सीमित रहनेछ । यदि कुनै पनि समयमा कम्पनी घाटामा गएमा तथा ऋण तिर्न असफल भएमा, कम्पनीको सम्पत्तिले धानेसम्म शेयरधनीहरूले अन्य कुनै जिम्मेवारी व्यक्तिगत रूपमा बहन गर्नु पर्ने छैन ।

(ङ) कम्पनी ऐन र बीमा ऐनमा भएका व्यवस्थाहरू सोही ऐनहरू बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछन् र कम्पनी ऐन, बीमा ऐन तथा अन्य प्रचलित कानून सँग बाझिएका कुराहरू बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।

(च) कम्पनीको शेयर प्रचलित कानून तथा नियमावलीको अधिनमा रही बन्धकी दिन वा ऋण स्वीकार वा बेचन वा अन्य तरिकाले हक छाड्न वा हस्तान्तरण गर्न सकिनेछ ।

कम्पनी सचिव

- (छ) कम्पनीले व्यक्ति सरह यसको आफ्नै नामबाट कुनै पनि चल तथा अचल सम्पत्ति खरीद, बिक्री गर्न, बन्धकीमा लिन वा दान, उपहार दिन वा उपहारको रूपमा लिन सक्नेछ ।
- (ज) कम्पनीले आफ्नो हितको संरक्षण गर्न आफ्नै नाउँबाट नालेश दिन सक्नेछ र यस उपर पनि सोही नामबाट नालेश लाग्नेछ ।
- (झ) कम्पनी ऐन र यस सँग सम्बन्धित ऐनहरु संशोधन भएको खण्डमा यस प्रबन्ध पत्रमा रहेका कुराहरु स्वतः सोही बमोजिम संशोधित भएको मानिनेछ ।

८. माथि उल्लिखित कुराहरुका अतिरिक्त तलका प्रावधानहरु समेत राखिएका छन्:-

- (क) संचालक वा अन्य कुनै व्यक्ति समेतले नगद बाहेक अन्य कुनै तरिकाबाट शेयर खरीद वा प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।
- (ख) कम्पनीको ब्यवसाय शुरु गर्दा कम्पनीले संचालक वा अन्य कुनै व्यक्तिसंग कुनै पनि तरिकाले कुनै पनि सम्पत्ति प्राप्त गर्ने छैन ।
- (ग) कम्पनीको सांगठिकरणमा लागेको खर्च कम्पनी स्वयंले व्यहोर्नु पर्छ ।
- (घ) हाललाई कुनै पनि संस्थापक वा अन्य व्यक्तिलाई कम्पनीबाट कुनै विशेष अधिकार वा सहूलियत प्राप्त हुने प्रावधान राखिएको छैन ।

९. हालका लागि संस्थापकहरुले लिन मञ्जुर गरेका शेयरहरुको संख्या :-

हामी लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेडका संस्थापकहरुले देहायका संख्यामा शेयरहरु लिन मञ्जुर गरी तलका साक्षीहरुको रोहवरमा यस प्रबन्ध पत्रमा हस्ताक्षर गरेका छौं ।

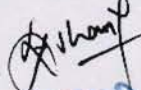
सि.नं.	संस्थापकहरुको नाम, ठेगाना र हस्ताक्षर	शेयरको संख्या	साक्षीको नाम, थर, तथा हस्ताक्षर ठेगाना
१.	नाम: लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन अफ इण्डियाको तर्फबाट श्री पि. भि. सुब्रमनियन ठेगाना: मुम्बई, भारत हस्ताक्षर	१३,७५,०००	नाम : आर. एस. जयसवाल ठेगाना : मुम्बई, भारत हस्ताक्षर
२.	नाम : विशाल ग्रुप लिमिटेडको तर्फबाट श्री अशोक कुमार अग्रवाल ठेगाना : खिचापोखरी, काठमाण्डौ, नेपाल हस्ताक्षर	६,२५,०००	नाम : संजय श्रीवास्तव ठेगाना : ल.पु. सानेपा हस्ताक्षर

(Signature)
कम्पनी सचिव

कम्पनी ऐन २०६३ अन्तर्गत संस्थापित
(शेयरहरुमा सीमित दायित्व भएको)
लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि. को
नियमावली

१. कम्पनीको नाम :- यो कम्पनीको नाम "लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि. हुनेछ, जसलाई अंग्रेजीमा "Life Insurance Corporation (Nepal) Ltd." भनिनेछ।
२. कम्पनीको मुख्य कार्यालय:- कम्पनीको मुख्य कार्यालय काठमाण्डौ जिल्ला, काठमाण्डौ महानगरपालिका, वडा नं. ३३, पुतलीसडकस्थित स्टार मल (चौथो तल्ला) मा रहेनेछ। आवश्यकता बमोजिम स्वीकृति प्राप्त गरी यसका शाखा कार्यालयहरू खोल्न र रजिष्टर्ड कार्यालय अर्को स्थानमा सार्न सकिनेछ।
३. कम्पनीको उद्देश्य:- कम्पनीका उद्देश्यहरू यसको प्रबन्ध पत्रको धारा ३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन्।
४. कम्पनीको उद्देश्य प्राप्तीका लागि गरिने कार्यहरू :- कम्पनीको उद्देश्य प्राप्तीको लागि गरिने कार्यहरूको विस्तृत विवरण प्रबन्ध पत्रको दफा ४ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन्।
५. (क) कम्पनीको अधिकृत पूँजी रु. २,६५,३२,००,०००/- (दुई अर्ब पैँसठ्ठी करोड बत्तिस लाख) हुनेछ।
(ख) कम्पनीको जारी पूँजी रु. २,६५,३२,००,०००/- (पच्चीस करोड) हुनेछ।
(ग) कम्पनीको प्रत्येक शेयरको मूल्य रु.१००/- हुनेछ।
(घ) -
(ङ) कम्पनीको चुक्ता पूँजी कम्तीमा रु. २,६५,३२,००,०००/- (दुई अर्ब पैँसठ्ठी करोड बत्तिस लाख) हुनेछ।
(च) कम्पनीको चुक्ता पूँजी मध्येवाट ७० (सत्तरी) प्रतिशत शेयर समूह (क) का शेयरवालाहरूलाई र ३० (तीस) प्रतिशत शेयर समूह (ख) का शेयरवालाहरूलाई वितरण गरिनेछ।
६. संचालकहरू र तिनको कार्यावधि:- कम्पनीको संचालक समितिमा १ जना स्वतन्त्र संचालक र कम्तीमा १ जना महिला संचालक सहित ६ जना संचालकहरू रहनेछन् जसमध्ये चार जना संस्थापक समूह (क) बाट मनोनयन गरिनेछन् र एक जना सर्व साधारण समूह (ख) बाट र १ जना स्वतन्त्र संचालक मनोनयन गरिनेछन्।
- ६.१ लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन अफ इण्डिया (LIC) ले कम्पनीको कूल शेयर संख्याको कम्तीमा ५५ (पचपन्न प्रतिशत शेयर संख्या राख्ने भएको हुदाँ LIC लाई गैर कार्यकारी संचालकको रूपमा ३

कम्पनी सचिव

(तीन) जना संचालकहरूको नियुक्ति गर्ने अधिकार प्राप्त हुनेछ । त्यसरी नियुक्त गरिएका संचालकहरूलाई हटाउने र तिनको ठाउँमा अन्य संचालकहरूको नियुक्ति गर्ने अधिकार LIC लाई हुनेछ र त्यस्ता संचालकहरूको कार्यालयमा रहेको दरबन्दी पूर्ति गर्ने अधिकार समेत LIC मा निहित रहनेछ ।

६.२ विशाल ग्रुप लिमिटेडले कम्पनीको कुल शेयर संख्याको कम्तीमा १५ (पन्ध्र) प्रतिशत शेयर राख्ने भएको हुँदा यस ग्रुपलाई एकजना गैर कार्यकारी संचालक नियुक्त गर्ने अधिकार रहनेछ । त्यसरी नियुक्त गरिएको संचालकलाई हटाउने र उसको ठाउँमा अर्को संचालकको नियुक्ति गर्ने र त्यस्तो संचालकको कार्यालयमा रहेको रिक्त दरबन्दी पूर्ति गर्ने अधिकार समेत विशाल ग्रुप लिमिटेडलाई हुनेछ ।

६.३ संस्थापकहरूलाई आफूले लिएको शेयरहरूको अनुपातमा मतदान गर्ने अधिकार हुनेछ र यो अधिकार नियुक्ति गर्ने र संचालकहरूको नियुक्तिको लागि समेत लागू हुनेछ ।

६.४ एक अर्कोले नियुक्ति वा मनोनयन गरेको संचालकलाई हटाउने अधिकार संस्थापकहरूलाई हुनेछैन

६.५ संचालकहरूको कार्यावधि ४ (चार) वर्षको हुनेछ ।

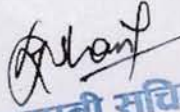
६.६ तीन महीना भन्दा कम अवधिको लागि नेपालमा अनुपस्थित रहेको संचालकको अनुरोधमा संचालक समितिले त्यस्तो अनुपस्थित संचालकले रोजेको व्यक्तिलाई वैकल्पिक संचालकको रूपमा नियुक्त गर्नेछ ।

६.७ नेपालमा रहेका वा नरहेका सबै संचालकहरूलाई संचालक समितिको बैठकको सम्बन्धमा कम्तीमा २१ (एक्काइस) दिनको सूचना दिइनेछ । संचालक समितिको आकस्मिक बैठकको हकमा ७ (सात) दिनको सूचना दिएर पनि बैठक बोलाउन सकिनेछ ।

६.८ संचालक समितिको संचालकको कुनै पद रिक्त भएमा जुन ठाउँबाट त्यस्तो मनोनयन वा नियुक्ति भएको हो सोही ठाउँबाट त्यस्तो रिक्त पद पूर्ति गरिनेछ ।

७. संचालक हुन खरीद गर्नु पर्ने न्यूनतम शेयर संख्या :-

यस कम्पनीको संचालक बन्नको लागि कुनै पनि व्यक्तिले आफ्नो नाममा कम्तीमा १०० संख्या शेयर खरीद गरेको हुनु पर्नेछ । तर संगठित संस्थाको प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

कम्पनी सचिव

८. संचालक हुनको लागि चाहिने योग्यता :-

यस कम्पनीको संचालक पदमा नियुक्त हुनको लागि धारा ७ मा उल्लिखित शेयर शंख्या आफ्नो नाममा लिएको र कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ८९ तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम कम्पनीको संचालक हुन अयोग्य नभएको व्यक्ति मात्र संचालकको पदमा नियुक्ति हुनेछ ।

९. कम्पनीको सभा बोलाउने तरिका र सभाको लागि दिनु पर्ने सूचना सम्बन्धी कुराहरु :-

(क) यस कम्पनीको वार्षिक साधारण सभा कम्पनीले काम कारोवार शुरु गर्ने ईजाजत प्राप्त गरेको मितिले १ वर्ष भित्र गरिने छ र त्यसपछि प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ६ महिना भित्र गरिनेछ ।

(ख) कम्पनीको वार्षिक साधारण सभा गराउनको लागि कम्तिमा २१ दिन अगावै र विशेष साधारण सभा गराउनको लागि १५ दिन अगावै सभा हुने ठाउ, मिति र छलफल गर्ने विषय खुलाई शेयरवालाहरुलाई सूचना दिईनेछ । त्यसरी दिइने सूचना कम्पनी ऐनमा उल्लिखित व्यवस्था अनुरूप दिइनेछ ।

१०. अग्राधिकार शेयरवालाको विशेष अधिकार र बन्देजहरु :-

यस सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छैन । पछि अग्राधिकार शेयर सम्बन्धी व्यवस्था गर्नु परेमा रीतपूर्वक साधारण सभावाट निर्णय गराई अग्राधिकार शेयर जारी गर्न सकिनेछ ।

११. प्रबन्ध संचालकको अधिकार र कर्तव्यहरु :-

(क) कम्पनीको व्यवस्थापनको लागि प्रबन्ध संचालक कम्पनीको प्रमुख हुनेछ । संचालक समितिलाई प्रतिवेदन दिन ऊ जिम्मेवार हुनेछ । उसका कर्तव्यहरुमा देहायका कुराहरु समावेश हुन सक्नेछन्:

(ख) कम्पनीको व्यवसायको सम्बन्धमा आफ्नो सम्पूर्ण कार्य समय समर्पित गर्नु र आफ्नो ध्यान र सीप आफ्नो कार्यालयको काम विश्वसनीय र मिहिनेतका साथ सम्पन्न गर्नु ।

(ग) दैनिक कार्य संचालन गर्ने गराउने ।

(घ) कर्मचारीहरुको रेखदेख गर्ने, नियन्त्रण गर्ने, निर्देशन गर्ने ।

(ङ) संचालक समितिको निर्णय अनुसार कम्पनीको लागि आवश्यक प्राविधिक तथा अप्राविधिक कर्मचारी तथा कामदारहरु नियुक्ति गर्ने, सरुवा गर्ने र सेवा समाप्त गर्ने ।

कम्पनी सचिव

- (च) कम्पनीको तर्फबाट गर्नु पर्ने नीतिहरू, करार र लिखत कागजातहरूमा हस्ताक्षर गर्ने, सरकारसँग र अन्य अधिकारीहरूसँग कम्पनीको कारोवारमा प्रतिनिधित्व गर्ने र कानूनी कार्यविधि वा कम्पनीको विरुद्धमा प्रतिरक्षा र निवेदनहरू दायर गर्ने ।
- (छ) संचालक समितिको बैठकमा भाग लिने, तर निजले बैठकमा बसे बापत बैठक भत्ता र अन्य पारिश्रमिक पाउने छैन ।
- (ज) कम्पनी ऐन, प्रबन्ध पत्र, नियमावली र प्रचलित कानूनको अधिनमा रही काम गर्ने प्रबन्ध संचालकको कर्तव्य हुनेछ ।
- (झ) अन्य काम संचालक समितिले र साधारण सभाले तोकी दिए बमोजिम हुनेछ ।

१२. संचालकहरूको पारिश्रमिक र भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था :-

अध्यक्ष, प्रबन्ध संचालक र संचालकहरूको पारिश्रमिक र भत्ता साधारण सभाले समय समयमा तोकिए बमोजिम हुनेछ । तर प्रथम साधारण सभा सम्पन्न नभएसम्म यस सम्बन्धमा संचालक समितिले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

१३. अन्य आवश्यक कुराहरू :-

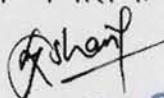
अन्य आवश्यक कुराहरू देहायमा उल्लेख गरिएको छ ।

१३.१ परिभाषा तथा व्याख्या :-

१३.१.१ परिभाषा:-

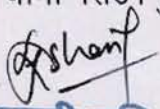
विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा :-

- (क) “कम्पनी” भन्नाले “लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड संझनु पर्छ ।
- (ख) “कम्पनी ऐन” भन्नाले कम्पनी ऐन, २०६३ लाई र सो मा हुने संशोधन संझनु पर्छ ।
- (ग) “नियमावली” भन्नाले कम्पनीको यस नियमावली र त्यसमा समय-समयमा हुने संशोधनलाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “प्रबन्धपत्र” भन्नाले यस कम्पनीको प्रबन्धपत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “कार्यालय” भन्नाले कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयलाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) “संचालक” भन्नाले कम्पनीमा रीतपूर्वक नियुक्त भएका तत्काल बहाल रहेका संचालकलाई सम्झनु पर्छ र यो शब्दले बैकल्पिक संचालकलाई समेत जनाउँछ ।
- (छ) “समिति” भन्नाले कम्पनीको संचालक समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

कम्पनी सचिव

- (ज) “रजिष्टर” भन्नाले कम्पनीमा रहेका शेयरधनीहरूको दर्ता किताबलाई सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “लाभांश ” भन्नाले बोनसलाई समेत जनाउँछ ।
- (ञ) “प्रोक्सी” भन्नाले साधारण सभामा भाग लिन रीतपूर्वक मुकरर गरिएका प्रतिनिधिलाई समेत जनाउँछ ।
- (ट) “समूह (क)” भन्नाले कम्पनीका संस्थापक शेयरधनी र सो समूहको शेयर खरीद गर्ने व्यक्ति वा संघ संस्थालाई संझनु पर्छ ।
- (ठ) LIC भन्नाले लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन अफ इण्डिया लाई जनाउँछ ।
- (ड) VGL भन्नाले विशाल ग्रुप लिमिटेडलाई जनाउँछ ।
- (ढ) “समूह (ख)” भन्नाले सर्व साधारणलाई विक्री गरिने शेयर खरीद गर्ने व्यक्ति वा संघ संस्थालाई संझनु पर्छ ।
- (ण) “शेयर” भन्नाले कम्पनीको शेयर पूँजीको खास मूल्य र संख्यामा विभाजित शेयरलाई संझनु पर्छ ।
- (त) “शेयरधनी” भन्नाले कम्पनीले तोकेको न्यूनतम शेयर संख्या वा सो भन्दा बढी शेयर खरीद गर्ने व्यक्तिहरूलाई सम्झनु पर्छ ।
- (थ) “शेयरधनीहरू” भन्नाले कम्पनीको शेयरमा स्वामित्व भएका व्यक्तिहरूलाई सम्झनु पर्छ ।
- (द) “संस्थापक” भन्नाले कम्पनीको प्रबन्ध पत्र र नियमावलीमा दस्तखत गरी कम्पनीको संस्थापना गर्नको लागि आवेदन दिने व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ध) “महिना” भन्नाले नेपाली क्यालेण्डरको महिनालाई जनाउँछ ।
- (न) “लेखन” भन्नाले मुद्रण, लिथोग्राफी, टाइप वा शब्दहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्ने अन्य साधनलाई समेत जनाउँछ ।
- (प) “आर्थिक वर्ष” भन्नाले प्रत्येक सालको श्रावण १ गते देखि लगतै अर्को सालको आषाढ मसान्तसम्मको अवधिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (फ) “बीमा ऐन” भन्नाले बीमा ऐन, २०४९ लाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ब) “बीमा नियमावली” भन्नाले बीमा नियमावली २०४९ लाई सम्झनु पर्छ ।
- (भ) “बीमक” भन्नाले यस बीमा कम्पनीलाई सम्झनु पर्छ ।
- (म) “बीमित” भन्नाले बीमा गराउने कुनै व्यक्ति वा संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

कम्पनी सचिव

- (य) “बीमा लेख” भन्नाले बीमाको करारनामा सम्बन्धी अधिकार तथा दायित्व उल्लेख भएको लिखतलाई सम्झनु पर्छ ।
- (र) “बीमा अभिकर्ता” भन्नाले कम्पनीको तलवी कर्मचारी नभई कमिशनको आधारमा कम्पनीको तर्फबाट काम गर्ने ईजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले दलाललाई समेत जनाउँछ ।
- (ल) “बीमा समिति” भन्नाले ऐन बमोजिम गठित बीमा समिति सम्झनु पर्छ ।
- (व) “सम्बद्ध” भन्नाले समूह (क) का संस्थापक शेयरधनीहरूको सामूहिक नियन्त्रणमा रहेको वा नियन्त्रित वा नियन्त्रण गर्ने निकाय संझनुपर्छ । यसमा “नियन्त्रण” भन्ने शब्द कुनै पनि निकायको बहुमत संख्यामा संचालकहरू निर्वाचित गर्ने अधिकारको अर्थमा वा त्यसको व्यवस्थापनलाई नियन्त्रण गर्ने वा निर्देशन गर्ने अर्थमा वा त्यस निकायको ५०% भन्दा बढी मतदान हितलाई समेट्ने अर्थमा लिइएको छ ।
- (श) “अधिकारी” भन्नाले (१) सम्बन्धित विषयमा क्षेत्राधिकार राख्ने संघ, राज्य, स्थानीय वा अन्य सरकारी, प्रशासनिक, नियन्त्रित वा स्व-नियन्त्रित अधिकारी वा (२) कुनै अदालत, न्यायाधिकरण वा प्रशासनिक सुनुवाई गर्ने निकाय वा (३) कुनै अन्य विवाद समाधान गर्ने समूह वा निकायलाई संझनुपर्छ ।
- (ष) “व्यवसाय ” भन्नाले बीमा ऐन, २०४९ (१९९२) मा परिभाषित जीवन बीमा व्यवसाय सम्झनु पर्छ ।
- (स) “व्यक्ति” भन्नाले कम्पनी होस वा साझेदारी फर्म वा संघ वा प्रोपाईटरी वा संगठित वा असंगठित जे भएपनि व्यक्ति वा कानूनी अस्तित्व भएको व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ह) “छाप” भन्नाले कम्पनीको सामूहिक छाप सम्झनु पर्छ ।
- (क्ष) “साधारण प्रस्ताव” भन्नाले सामान्य बहुमतबाट पारित हुने प्रस्ताव संझनु पर्छ ।
- (त्र) “विशेष प्रस्ताव” भन्नाले तिन चौथाई बहुमतबाट पारित हुने प्रस्ताव संझनु पर्छ ।
- (ज्ञ) अन्य शब्दहरूको व्याख्या कम्पनी ऐन र अन्य प्रचलित कानूनमा उल्लेख भएको परिभाषा अनुसार हुनेछन् ।
- (अ) “यसको”, “यसरी”, “यसमा”, “यसको तल” भन्ने शब्दहरूले यस नियमावलीका प्रयुक्त सम्पूर्ण प्रसंगहरूलाई जनाउनेछन् ।
- (आ) “लगायत” भन्ने शब्दले “लगायत, हद बिना” भन्ने जनाउँछ ।

कम्पनी सचिव

१३.२ सीमित दायित्व :-

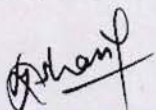
शेयरधनीहरूको दायित्व निजहरूले लिन कबुल गरेको वा खरिद गरेको शेयर संख्याको अधिकतम रकमको हद सम्ममात्र सीमित रहनेछ । अर्थात शेयरधनीहरूले खरिद गर्न कबुल गरेको वा खरिद गरेको शेयर संख्याको रकम बाहेक आफ्नो घर घरानाबाट कम्पनीको कुनै पनि दायित्व व्यहोर्नु नपर्ने गरी निजहरूको दायित्व सीमित गरिएको छ ।

१३.३ शेयरहरू :-

- (क) शेयरहरू संचालक समितिको नियन्त्रणमा रहनेछन् । समितिले आफूले उचित ठहराएको विधि तथा शर्तमा शेयरहरू वितरण, बाँडफाँड वा दाखिल खारिज गर्नेछ ।
- (ख) शेयर खरिदको निमित्त दर्खास्त आव्हान गर्दा प्रत्येक शेयरको मूल्यको ५० प्रतिशत भन्दा बढी रकम माग गरिने छैन, तर कम्पनीद्वारा यसको संचालनको अधिल्ला तीन वर्षको वासलात (व्यालेन्स सिट) प्रकाशन गरी शेयर पूंजी उठाउँदा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।
- (ग) कुनै शेयरको मूल्य पूर्ण रुपमा वा आंशिक रुपमा वा अंकित मूल्य किस्ताबन्दीमा दिन पर्ने गरी सम्बन्धित शेयरवालालाई जानकारी दिइनेछ । सो व्यक्तिले वा निजको कानूनी हकदारले निश्चित समयमा कम्पनीलाई बुझाउनु पर्नेछ ।
- (घ) साझेदारी गरी शेयर लिएकोमा सो शेयरहरू वापत कम्पनीलाई तिर्नु पर्ने मागको रकम वा किस्ता रकमको निमित्त साझेदारहरू संयुक्त रुपले वा निजहरू मध्ये कसैले चुक्ता गर्न सक्नेछन् ।
- (ङ) साझा गरी लिएको शेयरमा यसको यति भाग छ भन्ने रीतपूर्वकको लिखत नभएकोमा जति जनाको शेयर रहेको छ ती सबैजनाको नाममा बराबर हिस्सा हुनेछ ।
- (च) जसको नाम शेयर दर्ता कित्तावमा पहिले दर्ता भएको छ उसलाई मात्र कम्पनीले सो शेयर वा डिवेञ्चरको हकदार मान्नेछ । अधिकार प्राप्त, अदालतको आदेशमै आएमा वाहेक अरुकसैले कम्पनीको त्यस्तो शेयर चाडिवेञ्चर उपर गरेको दावीलाई मान्यता दिन कम्पनी वाध्ये हुने छैन ।
- (छ) शेयरहरू कम्पनी वा संगठित संस्थाको नाममा पनि दर्ता गर्न सकिनेछ र चार (४) जना भन्दा बढी व्यक्तिहरूको साझेदारी नाममा शेयर दर्ता गरिने छैन ।

१३.४ शेयरको बाँडफाँड :-

(क) शेयर खरीदको लागि सर्व साधारणबाट दर्खास्त आव्हान गरिनेछ । यसरी दर्खास्त आव्हान गरेको मितिले बढीमा तीन महीना भित्र संभव भएसम्म सबै दर्खास्तवालाले शेयर पाउने गरी शेयरको बाँडफाँड गरिनेछ । शेयरको बाँडफाँड भएपछि शेयरवालाहरूलाई तोकिएको ढाँचामा सूचना दिइनेछ ।

कम्पनी सचिव

- (ख) तर, सर्व साधारणलाई विक्री गर्न आह्वान गरेको शेयर मध्ये कम्तीमा पचास प्रतिशत विक्री नभएको अवस्थामा शेयरको बाँडफाँड गरिने छैन ।
- (ग) कुनै कारणले गर्दा सर्व साधारणलाई आह्वान गरेको शेयरको बाँडफाँड प्रकरण (क) मा उल्लेखित म्याद भित्र हुन नसकेको अवस्थामा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको स्वीकृति लिई अर्को एक महिना भित्र शेयरको बाँडफाँड गरिनेछ ।
- (घ) प्रकरण (ग) को म्याद भित्र पनि शेयरको बाँडफाँड हुन नसकेमा सो म्याद भुक्तान भएको दिन देखि शेयर खरीद वापत प्राप्त रकम र सो रकम फिर्ता बुझाउने दिन सम्मको ऐन बमोजिम व्याज सहित दरखास्तवालालाई फिता दिईनेछ ।

१३.५ धितो पत्र कारोवार :-

कम्पनीले आफ्नो धितोपत्र सर्व साधारणलाई निष्काशन गर्दा त्यस्तो धितोपत्र विक्री, बाँडफाँड, रकम असुल उपर आदी सबै कार्य गर्नको लागि धितोपत्र कारोवार गर्न मान्यता प्राप्त संस्था मार्फत कारोबार गर्नेछ ।

१३.६ शेयरको प्रमाणपत्र :-

- (क) शेयरवालाहरूलाई शेयरको प्रमाण पत्र दिँदा कम्पनीको छाप र कम्तीमा दुई जना संचालकहरू र कम्पनी सचिवको दस्तखत गराई दिइने छ ।
- (ख) त्यस्तो प्रत्येक प्रमाणपत्रमा सिलसिलेवार नम्बर सहित शेयरको संख्या र त्यसको भुक्तानी भएको रकम समेत जनाइनेछ ।
- (ग) प्रत्येक शेयरवालाले कम्पनीले तोके बमोजिम आफ्नो नाममा दर्ता भएको शेयरहरूको एउटै प्रमाण पत्र वा समूहिकृत वा प्रत्येक शेयरको भिन्दा भिन्दै प्रमाण पत्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।
- (घ) कुनै प्रमाण-पत्र भुत्रो भएमा वा च्यातिएमा संचालक समितिमा सो दाखिला भए पछि समितिले सो रद्द गर्न लगाई त्यसको बदलामा नया प्रमाण पत्र दिनेछ । त्यस्तै, कुनै प्रमाण-पत्र हराएमा वा नोक्सान भएमा शेयरधनीले सो हराएको वा नोक्सान भएको थाहा पाएको मितिले ३५ दिन भित्र कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्छ । त्यस्तो दरखास्त पर्न आएमा समितिले कम्पनी ऐनको दफा २९ को उपदफा (४) बमोजिम सबै कुरा बुझी निवेदकको व्यहोरा मनासिव देखिएमा सो हराएको वा नोक्सान भएको प्रमाण पत्रको सट्टा अर्को नया प्रमाण-पत्र दिनेछ । यस प्रकरण अनुसार अर्को प्रमाण पत्र दिदाँ कम्पनीलाई प्रत्येक प्रमाण-पत्र वापत रु.५०/- दस्तुर बुझाउनु पर्नेछ ।

(Signature)

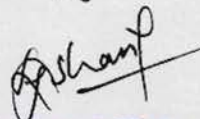
कम्पनी सचिव

(ड) दुई वा दुई भन्दा बढी व्यक्तिहरुले साझा गरी शेयर लिइएकोमा तिनीहरुको नाम प्रमाण पत्रमा जनाई सो मध्ये कसैलाई शेयर प्रमाण पत्र दिईनेछ शेयरवालाको दर्ता कितावमा पनि सबै शेयरवालाको नाम जनाईनेछ ।

१३.७ भुक्तानीको माग :-

१. संचालक समितिले आफ्नो शेयर वापत रकम तिर्न बांकी रहेका शेयर धनीहरुसंग उनीहरुले तिन बांकी रहेको शेयर वापतको रकम (शेयरहरुको शाब्दिक मूल्यको रुपमा वा प्रिमियमको माध्यमबाट) समय समयमा माग गर्न सक्नेछ । त्यसको बाण्डफाण्डको शर्तमा कुनै निश्चित समयमा भुक्तानी गर्नु पर्ने नभएको रकम त्यसरी माग गरिनेछ । तर त्यस्तो माग शेयरको शाब्दिक मूल्यको एक चौथाई भन्दा बढी हुने छैन वा भुक्तानीको अन्तिम माग गरिएको अन्तिम मितिबाट एक महीना भन्दा कम समयमा त्यस्तो मागको रकम तिर्नु पर्ने छैन ।
२. प्रत्येक सदस्यले आफ्नो शेयर वापत तिर्नु पर्ने रकम तिर्नु पर्ने समय र स्थान तोकी कम्तिमा चौध दिनको समय दिइएको सूचनाको अधिनमा रही तिर्नु पर्ने छ ।
३. समितिको तजविजमा भुक्तानीको मागलाई स्थगन वा खारेज गर्न सकिनेछ ।
४. भुक्तानीको माग गर्ने गरी समितिले अधिकार प्रदान गरी प्रस्ताव पास गरेको समयमा भुक्तानीको माग गरेको मानिनेछ र सोही बमोजिम किस्तावन्दीमा तिर्नु पर्नेछ ।
५. संयुक्त शेयरधनीहरु सम्पूर्ण मागको रकम भुक्तानी गर्नको लागि संयुक्त रुपमा वा छुट्टा छुट्टै जिम्मेवार हुनेछन् ।
६. (क) भुक्तानीको लागि माग गरिएको शेयरको रकम भुक्तानीको लागि दिइएको समय अगावै वा सोही समयमा नतिरीएमा त्यस्तो तिर्न बाकी रहेको व्यक्तिले त्यस्तो भुक्तानी दिनु पर्ने दिनबाट सो रकमको व्याज समेत तिर्नु पर्नेछ । त्यस्तो व्याज भुक्तानी गरेको बास्तविक दिनसम्म बार्षिक बाह्र प्रतिशतका दरले वा समितिले उपयुक्त देखेको कुनै त्यस्तो कम प्रतिशतका दरमा लिईने छ ।
(ख) कुनै त्यस्तो व्याजको रकम पूर्ण वा आंशिक रुपमा छुट दिन समिति स्वतन्त्र रहनेछ ।
७. (क) कुनै शेयर जारी गरेको शर्तमा कुनै निश्चित समयमा शाब्दिक मूल्यको रुपमा वा प्रिमियमको रुपमा आंशिक रुपमा वा कुनै निश्चित समयमा तिन पर्ने हो, यस नियमावलीको प्रयोजनको लागि उक्त रकम तिर्नु पर्ने भएको समय र शर्तमा रितपूर्वक भुक्तानी माग गरिएको सम्झनु पर्छ ।

कम्पनी सचिव

- (ख) यदि त्यस्तो रकम नतिरिएकोमा यस नियमावलीका सम्पूर्ण सम्बन्धित व्यवस्थाहरु जस्तै व्याज तिर्नु पर्ने, खर्चहरु, जफत वा अन्य कुराहरु रितपूर्वक भुक्तानीको माग गरिएको अवस्था सरह लागू हुनेछन् ।
- (ग) समितिले –
- (१) उचित देखेमा कुनै सदस्यबाट भुक्तानीको लागि माग नगरिएको वा भुक्तानी नगरिएको शेयर बापतको रकम सम्पूर्ण वा केही माग ईच्छाईए अनुरूप अग्रिम रुपमा प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- (२) माथि उल्लेख भए अनुसार सबै वा केही अग्रिम रकममा (तिर्नु पर्ने भै नसकेको, तर त्यस्ती अग्रिम भुक्तानी अहिले तिर्न पर्ने भएको भए) कम्पनीको साधारण सभाले अन्यथा निर्देश गरेमा बाहेक कम्पनी ऐन अनुसार भन्दा बढी दरमा समितिका सदस्यहरु सहमत भए अनुरूप वा त्यस्तो अग्रिम रकममा व्याज तिर्नु पर्नेछ ।

१३.८ जफत :-

१. कुनै शेयरवालाले भुक्तानी गर्नु पर्ने कलको रकम वा किस्ता रकम तोकिएको म्याद भित्र भुक्तानी नगरेमा समितिले कुनै पनि समयमा त्यसरी भुक्तानी नगरी बाँकी राखेको रकमको कुनै भाग वा किस्ता फलानो समयमा बुझाउन ल्याउनु भनी कुनै व्याज लाग्ने भए सो समेतको सूचना दिन सक्नेछ ।
२. माथि उल्लिखित सूचनाले,
 - (क) अर्को दिन सूचना तामेल भएको मितिले चौध दिन भन्दा अगावै नहुने गरी) मा जुन दिन वा सो भन्दा पहिले नै भुक्तानी चाहिएको हो दिन तोक्नेछ ।
 - (ख) जुन शेयरको सम्बन्धमा भुक्तानी माग गरिएको हो माथि लेखिएबमोजिम तोकिएको दिनमा वा सो भन्दा पहिले नै मागको रकम भुक्तानी नगरिएमा त्यस्तो शेयर जफत हुने कुरा उल्लेख गर्नेछ ।
३. यदि माथि उल्लिखित सूचनामा उल्लिखित कुराहरुको पालना नभएमा, कुनै पनि शेयरको सम्बन्धमा सूचना दिईएकोमा समितिको निर्णयबाट त्यसरी सूचना दिईसकिएपछि जुनसुकै बेला पनि त्यस्तो शेयर जफत गर्न सकिनेछ ।
४. (क) जफत गरिएको शेयरलाई समितिले उपयुक्त देखेको माध्यमबाट विक्री गर्न वा अन्य तरिकाबाट सिद्धाउन सक्नेछ ।

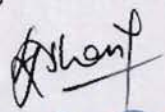

कम्पनी सचिव

- (ख) जफत गरिएको शेयरको विक्री वा सिद्धाएकै समयमा वा सो भन्दा पहिले पनि यदि समितिले उपयुक्त देखेमा त्यस्तो जफत कार्य रद्द गर्न सक्नेछ ।
५. (क) शेयर जफत गरिएको व्यक्ति त्यसरी जफत गरिएको शेयरको हकमा सदस्य रहने छैन तर जफत जे सुकैबाट भएतापनि त्यस्तो व्यक्तिले शेयरहरुका सम्बन्धमा जफत हुंदाका बखत कम्पनीलाई तिर्नु पर्ने रकम तिर्ने कुराको दायित्व कायमै रहनेछ ।
- (ख) त्यस्तो व्यक्तिबाट कम्पनीले आफ्नो शेयरहरुको हकमा पूरा भुक्तानी पाईसकेपछि सो व्यक्ति कम्पनीसंगको आफ्नो दायित्वबाट अलग हुनेछ ।
६. (क) कम्पनीको कुनै संचालक (प्रबन्ध एजेण्ट, सचिवहरु र कोषाध्यक्ष समेत), प्रबन्धक वा सचिवले आफू घोषणाकर्ता भई लिखित रुपमा रितपूर्वक प्रमाणित गरी घोषणा मै कम्पनीको शेयर उल्लिखित मितिमा जफत भयो भनी घोषणा गरेमा त्यो नै त्यस्तो जफतको अन्तिम प्रमाण हुनेछ र त्यसमा कुनै पनि व्यक्तिको कुनै प्रकारको दावी लाग्ने छैन ।
- (ख) कम्पनीले शेयरको विक्री वा सिद्धाईएबाट केही भए, प्रतिफल प्राप्ति गर्नु सक्नेछ र जसलाई त्यस्तो शेयर विक्री गरिएको छ सोही व्यक्तिको नाममा सो शेयर नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।
- (ग) त्यसपछि नामसारी गरिएको व्यक्ति शेयर धनीको रुपमा दर्ता हुनेछ ।
- (घ) नामसारी गरिएको व्यक्तिले जफत गरिएको, बेचिएको वा सिद्धाईएको शेयरको विक्रीको रकम के गरियो भन्ने कुरा हेर्न पाउने छैन नत त्यस्तोमा भएको कुनै अनियमितता वा अमान्यताले शेयर माथिको उसको हकलाई नै असर गर्नेछ ।
७. जफतको सम्बन्धमा यस नियमावलीमा उल्लिखित व्यवस्था शेयर जारी भएपछि सो वापत रकम भुक्तानी नगरिएको अवस्थामा लागू हुनेछ र निश्चित समयमा शाब्दिक मूल्यको रुपमा वा प्रिमियमको रुपमा भुक्तानीको माग र सूचना रितपूर्वक गरिएको अवस्थामा तिर्नु पर्नेछ ।

१३.९ शेयर माथि लियन :-

- (१) देहायको अवस्थामा कम्पनीको पहिलो र सर्वश्रेष्ठ (प्यारा माउण्ट) अधिकार (लियन) रहनेछ:-
- (क) प्रत्येक शेयर (पूरा भुक्तानी नभएको शेयर समेत) निश्चित समयमा त्यस्तो शेयर वापत तिर्नुपर्ने सम्पूर्ण रुपैया (हाल तिर्नु पर्ने होस् वा नहोस् । भुक्तानीको माग (कल) वा सम्पूर्ण शेयरमा । पूरा भुक्तानी नभएको शेयर समेत), एकल व्यक्तिको नाममा दर्ता रहेको, उसले तत्काल भुक्तानी गर्नु पर्ने ।

कम्पनी सचिव

- (ख) सम्पूर्ण रकम वा कम्पनीलाई दिइएको उसको सम्पत्तिमा। तर, संचालक समितिले यस धारामा उल्लिखित कुनै शेयरलाई पूर्ण वा आंशिक रूपमा उसका व्यवस्थाहरू लागू नहुने गरी घोषणा गर्न सक्नेछ।
- (२) कम्पनीको लियन, केही भए, शेयरको लागि तिर्नु पर्ने सबै लाभांशको हकमा समेत लागू हुनेछ।
- (३) जुन शेयर माथि कम्पनीको लियन रहेको छ, त्यस्तो शेयर कम्पनीले उचित सम्झ्नेको माध्यमबाट विक्री गर्न सक्नेछ।

तर,

- (क) जुन शेयरमा कम्पनीको लियन कायम छ र तत्काल त्यस वापत रकम तिर्नु भएमा, वा
- (ख) लियन कायम रहेको शेयर वापत भुक्तानी गर्न दिइएको लिखित सूचनाको चौध दिने म्याद गुजिसकेको नभएमा वा दर्ता वालाधनीको मृत्यु भई वा टाट पल्टी तत्काल भुक्तानी हुन नसकेको अवस्थामा त्यसरी शेयरहरूको विक्री गरिने छैन।
- (४) (१) कुनै त्यस्तो विक्रीलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि समितिले केही व्यक्तिलाई केतालाई बिक्री गरिएको शेयरको नामसारी गरि दिन अधिकार दिन सक्नेछ।
- (२) कुनै त्यस्तो नामसारीमा समावेश भएको शेयर धनीको नाममा विक्री दर्ता गरिनेछ।
- (३) खरीदकर्ताले शेयरको विक्रीको रकम के गरियो भन्ने करा हेर्न पाउने छैन नत शेयरको बिक्रीको सन्दर्भमा भएको कुनै अनियमितता वा अमान्यताले शेयर माथिको उसको हकलाई नै असर गर्नेछ।
- (५) (१) बिक्रीबाट प्राप्त रकम कम्पनीले प्राप्त गर्नेछ र हाल तिर्नु पर्ने रकम लियन रहेको सम्बन्धमा भुक्तानीको त्यस्तो भागमा लागू हुनेछ।
- (२) शेयरको विक्री भन्दा पहिले लियन रहेको सरह हाल तिर्न नपर्ने रकम, केही बाँकी भए, विक्रीको लिखतमा उल्लिखित शेयरमा अधिकार राख्ने व्यक्तिलाई भुक्तानी दिइनेछ।

१३.१० शेयरको हस्तान्तरण :-

- (क) कम्पनीको शेयर चल सम्पति सरह कानून बमोजिम हस्तान्तरण गर्न, नामसारी गर्न र धितो बन्धकीमा राख्न सकिनेछ। तर सर्वसाधारणले लिएको शेयर बाहेक संस्थापकहरूले लिएको शेयर ३ वर्षसम्म हस्तान्तरण गर्न, नामसारी गर्न र धितो बन्धकीमा राख्न पाइनेछैन। यदि उपर्युक्त ३ वर्षे बन्देजको अवधिमा दुवै पक्षले शेयर कम्पनीमा बेच्न वा हस्तान्तरण गर्न चाहेमा देहायको हदसम्म गर्न सकिनेछ:

कम्पनी सचिव

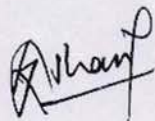
- (१) संस्थापकहरूले (प्रस्तावक पक्ष) कुनै तेस्रो पक्षलाई केही वा सबै शेयर अर्को संस्थापक समूहलाई कम्पनीको आर्थिक लेखा परीक्षण सम्बन्धी विवरणहरू र लेखा परीक्षकहरू, जो त्यस्तो परीक्षण गर्न मध्यस्थ नभई मूल्यांकन कर्ताको रूपमा काम गर्दछन्, को हस्ताक्षरबाट प्रमाणित बजार भाउ बमोजिम प्रस्ताव नगरी बेच्न पाउने छैन। अर्को पक्षलाई प्रस्ताव गरेको सम्पूर्ण सरकारी वा प्रशासनिक काम तामेल गर्न बाह्र हप्तासम्मको अवधि प्राप्त हुनेछ र त्यस्तो स्वीकृति प्राप्त भए पछि पूरा खरीद मूल्यको भुक्तानी चार महीना भित्र गर्नु पर्नेछ। यदि उक्त अवधि भित्र प्रस्ताव पाउने पक्षले त्यस्तो शेयर लिन अस्वीकार गर्नु भने प्रस्तावक पक्षले कुनै तेस्रो पक्षलाई। अनुमति प्राप्त प्रापक) शेयर बेच्न पाउनेछ, तर श्री ५ को सरकारले लगाएको प्रतिबन्धले गर्दा प्रस्तावकले प्रस्ताव गरेको शेयर प्राप्त गर्न पक्ष असफल भएमा प्राप्त गर्न चाहने पक्षले कानूनी रूपमा त्यस्तो शेयर प्राप्त गर्न सक्ने व्यक्तिहरूलाई शेयर प्रदान गर्न अनुरोध गर्न सक्नेछ।
- (२) शेयर प्राप्त गर्ने तेस्रो पक्षले बेच्न नपाउने पक्षलाई र कम्पनीलाई संबोधन गरी संस्थापकहरूले राखेका शर्त र अवस्थाहरूको पालना गर्न र पूरा गर्न कुनै पनि हालतमा एउटा व्यावसाय (अण्डर टेकिङ मा हस्ताक्षर गर्न आवश्यक हुनेछ।
- (३) कम्पनीको शेयर यस नियमावलीको बखिलाफ हुने गरी वा संस्थापको लिखित सहमति विना हस्तान्तरण गरिने छैन।
- (४) यसमा उल्लिखित कुनै पनि कुराहरूले आवश्यक स्वीकृतिहरूको अधिनमा रही संस्थापकहरूको उपक्रम वा उनीहरूको कम्पनीको पूर्ण स्वामित्व भएको कर्पोरेशनलाई उनीहरूको सबै वा कुनै शेयरहरू बेच्न, हस्तान्तरण वा हिस्सा लगाउन रोक्ने छैन तर यदि संस्थापक वा धारक कम्पनी वा ती दुई मध्ये एकले आफूले राखेको शेयर त्यस्तो उपक्रममा सिद्धाउँछन् भने त्यस्तो उपक्रमको सम्पूर्ण शेयर धारणमा आफू मध्ये अर्कोलाई प्रस्ताव गर्नेछन्।
- (ख) माथि प्रकरण (क) बमोजिम शेयरको हस्तान्तरण वा धितो वा बन्धक राखिएकोमा सो को अधिकार प्राप्त गर्ने व्यक्तिले सो व्यहोरा कम्पनीको श्रेस्तामा वा शेयर हस्तान्तरण सम्बन्धी रेकर्डमा जनाउन कम्पनी ऐन अनुसार तोकेको ढांचामा रु.५१- को दस्तुर सहित निवेदन साथ सम्बन्धित लिखतको १ (एक) प्रति र सो शेयरको प्रमाण पत्र कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयमा दाखिल गर्नु पर्नेछ।
- (ग) शेयर डिवेञ्चर धितो बन्धक वा दाखिल खारेज दर्ताको लागि कुनै निवेदन परेमा सो निवेदन परेको ३५ (पैंतिस) दिन सम्म साविक शेयरवालाको कुनै उजुरी प्राप्त नभएमा धितो बन्धक लिए

कम्पनी सचिव

दिएकोमा सो लिने दिने व्यक्तिको नाम सो दिएको मिति रकम र शर्तहरू दत्ताकितावमा जनाईने छ । सो धितो बन्धकको रकम भुक्तानी प्राप्त भए पछि त्यस्तो बन्धकको सम्बन्धमा दर्ता कितावमा चढाइएको लगत कट्टी गरिनेछ । शेयर वा डिवेञ्चर हक छाडि दिए लिएको हकमा सो लिखतको छोटकरी बिबरण समेत खोली नामसारी दर्ता कितावमा साविक शेयरवालाको नाम खारेज गरी हकवालाको नाममा सो शेयर वा डिवेञ्चर दर्ता गरिनेछ । शेयर दाखिला खारेज सम्बन्धमा हक बेहक सम्बन्धी कुनै कुराको उजुर परेमा अदालतको अन्तिम निर्णय अनुसार गरिनेछ ।

- (घ) शेयर वा डिवेञ्चरको दाखिल खारेज तोकिएको ढांचामा दर्ता किताव खडा गरी तोकिए बमोजिम सबै विवरण खुलाई दर्ता गरिने छ र त्यस्तो दर्ता कितावमा समितिद्वारा अधिकृत प्रतिनिधिहरूको दस्तखत रहनेछ ।
- (ङ) शेयरको धितो बन्धक वा हस्तान्तरणको लागि निवेदन दिने व्यक्तिले शेयरको धितो बन्धक वा हस्तान्तरणलाई प्रभावकारी बनाउन रु. पांच दस्तूर सहित कम्पनीमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (च) कम्पनीको लियनमा रहेको शेयरहरूको हस्तान्तरण गर्नबाट संचालक समितिले रोक लगाउन सक्नेछ वा उसको विचारमा त्यस्तो शेयर लिने व्यक्ति कम्पनीको शेयरधनी हुन योग्य छैन भनी भन्न सक्नेछ । संचालक समिति त्यस्तो अस्वीकार गरेको कुराको कारण दिन वाध्य हुने छैन ।
- (छ) नामसारी गरिलिने व्यक्तिको नाममा शेयर दर्ता नभएसम्म नामसारी गरिदिने व्यक्ति नै शेयरको धनी मानिनेछ ।
- (ज) निम्न लिखित अवस्थामा कम्पनीले धितो बन्धक राखिएको कुरा श्रेस्तामा जनाउन वा हक छाडि लिए दिएकोमा दाखिल खारेज गरी दिन ईन्कार गर्न सक्नेछः
- (१) शेयर वापतको पुरा रुपैया भुक्तान नगरिएको भएमा,
 - (२) धारा १३.१० को प्रकरण (ख) बमोजिम पेश गर्नु पर्ने लिखित र शेयरको प्रमाण-पत्र निवेदन साथ दाखिल नभएमा,
 - (३) शेयर नामसारी गर्नमा कुनै बाधा अडकाउ भएमा,
 - (४) धारा १३.१० को प्रकरण (ङ) बमोजिम दस्तूर दाखिल नगरेमा ।
- (झ) कुनै शेयरको धितो बन्धकी जनाउन वा दाखिल खारेज दर्ता गर्न अस्वीकृत भएमा शेयर नामसारी गरी लिने र दिने दुवैलाई सो कुराको सूचना निजहरूको निवेदन प्राप्त भएको मितिले ३५ दिन भित्र दिईनेछ ।

कम्पनी सचिव

(अ) कम्पनीको शेयर रजिष्टरमा जुन व्यक्तिको नाम दर्ता भएको छ, सोही व्यक्ति कम्पनीको शेयर वा डिवेञ्चरको स्वामी हुनेछ ।

१३.११ शेयरको नामसारी :-

१. कुनै सदस्यको मृत्यु भएमा त्यस्तो सदस्य संयुक्त स्वामी रहेको अवस्थामा उसका उत्तराजीवी (हरु) र जहाँ त्यस्तो सदस्य पूर्ण स्वामी रहेकोछ, त्यस्तो अवस्थामा उसका कानूनी प्रतिनिधिहरुलाई मात्र कम्पनीको उसले लिएको शेयरहरुमा अधिकार राख्ने व्यक्तिहरुको रूपमा मान्यता दिइनेछ ।
२. (क) सदस्यको मृत्यु भएको वा टाट उल्टेको परिणाम स्वरूप शेयरको अधिकारवाला हुने कुनै व्यक्तिले समितिले समय समयमा उचित रूपमा मागेका त्यस्ता प्रमाणहरु पेश गरेर तल उल्लिखित कुराहरु मध्ये एउटा कुरा रोज्न सक्नेछः
 - (१) शेयरको धनीको रूपमा उसको दर्ता गर्ने, वा
 - (२) मृतक वा टाट पल्टेको व्यक्तिले गर्न सक्ने शेयरको हस्तान्तरण गर्ने ।
३. यदि मृतक वा टाट पल्टेको सदस्यले आफ्नो मृत्यु वा टाट पल्टनु भन्दा पहिले नै शेयर हस्तान्तरण गरिसकेको रहेछ भने दुवै अवस्थामा दर्ता स्थगित गर्ने वा अस्वीकार गर्ने अधिकार समितिमा रहनेछ ।
४. शेयरको अधिकारवाला हुन आउने व्यक्तिले शेयर धनीको रूपमा आफ्नो दर्ता होस् भन्ने कुरा रोजेकोमा आफूले त्यस्तो रोजेको भन्ने कुराको सूचना लिखित रूपमा आफ्नो हस्ताक्षर सहित कम्पनीलाई पठाउन वा बुझाउने छ ।
५. शेयरको हस्तान्तरण रोज्ने माथि उल्लिखित व्यक्तिले शेयरको हस्तान्तरण सम्पन्न गरी आफ्नो रोजाई प्रमाणित गर्नेछ ।
६. शेयर हस्तान्तरणको दर्ता र हस्तान्तरण गर्ने अधिकार सम्बन्धी यस नियमावलीमा भएका बाध्यता, बन्देज र व्यवस्थाहरु सदस्यको मृत्यु नभएको वा टाट नउल्टे सरह र सूचना वा हस्तान्तरण उ स्वयंले हस्ताक्षर गरे सरह माथि उल्लिखित त्यस्तो सूचना वा हस्तान्तरणमा लागू हुनेछन् ।
७. सदस्यको रूपमा दर्ता हुनु भन्दा पहिले कम्पनीको सभाहरुमा शेयर लिए बापत सदस्यताको कारणले प्राप्त हुने अधिकार बाहेक सदस्यको मृत्यु वा टाट पल्टेको व्यक्तिले पाउने लाभाशं र अन्य सुविधाहरु सदस्यको मृत्यु वा टाट पल्टेको कारणले शेयरमा अधिकार प्राप्त हुने अधिकार सोही सरह प्राप्त हुनेछ ।

कम्पनी सचिव

तर, समितिले त्यस्तो व्यक्तिलाई आफै दर्ता हुने वा शेयर हस्तान्तरण गर्ने हो भनी सोधेको सूचना कुनै पनि समयमा दिन सक्नेछ र यदि त्यस्तो सूचनामा मागिएका कुराहरु नब्बे दिन भित्र पूरा गरिएनन् भने समितिले त्यो सूचनामा मागिएका कुराहरु पूरा नभएसम्म सबै लाभांशहरु, बोनसहरु र शेयरको सम्बन्धमा तिर्नु पर्ने अन्य रकमहरु रोक्न सक्नेछ ।

१३.१२ शेयर पूँजीको अदल बदल:-

(क) कम्पनीले साधारण सभामा विशेष प्रस्ताव पारित गरी, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको स्वीकृति लिई उक्त प्रस्तावमा तोकिएको मूल्यको शेयरहरुमा विभाजित हुने गरी आफ्नो अधिकृत शेयरपूँजी बढाउन सक्नेछ र प्रवन्धपत्र र नियमावलीमा सोही बमोजिम संशोधन गरिनेछ ।

(ख) कम्पनीले आफ्नो साधारण सभामा सामान्य प्रस्ताव पारित गरी अधिकृत पूँजीको हदसम्म जारी पूँजी वृद्धि गर्न सक्नेछ र प्रवन्ध पत्र र नियमावलीमा सोही बमोजिम संशोधन गरिनेछ ।

(ग) पूँजी वृद्धि बमोजिम जारी भएको शेयर खरीद गर्ने पहिलो हक पहिले लिई राखेको शेयरको अनुपात बमोजिम साविकका शेयर धनीहरुको हुनेछ । तर साविकका शेयर धनीहरुले तोकिएको म्याद भित्र त्यस्तो शेयर खरीद नगरेमा संचालक समितिको निर्णय बमोजिम अन्य व्यक्तिलाई सो शेयर विक्री गर्न सकिनेछ ।

(घ) कम्पनीले साधारण सभामा विशेष प्रस्ताव पारित गरी आफ्नो शेयर पूँजीलाई कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको स्वीकृत लिई घटाउन सक्नेछ र सो बमोजिम प्रवन्ध पत्र र नियमावलीमा संशोधन गरिने छ ।

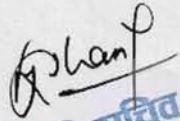
(ङ) माथि प्रकरण (घ) बमोजिम स्वीकृति प्राप्त भए पछि कम्पनीले देहाय बमोजिम शेयर पूँजी घटाउन सक्ने छ:

१. किस्ता माग गरेको शेयरको किस्ता रकम चुक्ता नभएमा पहिले चुक्ता भएको रकमको मात्र पूँजी कायम गरेर, वा

२. पहिले चुक्ता भै सकेको पूँजी फिर्ता गरेर, वा

३. कम्पनीलाई नोक्सानी वा दैवी प्रकोप परेमा प्रत्येक शेयरको मोल घटाएर ।

कम्पनी आफ्नो शेयर पूँजी घटाए पछि प्रत्येक शेयर प्रमाण पत्रमा तोकिएका संचालकले सो कुरा जनाई सहि छाप गरि दिने छन् ।

कम्पनी सचिव

१३.१३ ऋण लिने वा डिवेञ्चर उठाउने अधिकार :-

कम्पनी ऐनको दफा ३४ को अधिनमा रही संचालक समितिले आफ्नो तजविजले समय समयमा कम्पनीको प्रयोजनको निमित्त ऋण वा डिवेञ्चर लिन वा उठाउन र त्यसबाट कुनै रकम वा रकमहरु भुक्तानी गराउन सक्नेछ । समितिले आफुले उचित देखेको तरिका तथा शर्तमा खास गरेर कम्पनीको सबै वा केही अचल जायज्यथा धितो बन्धक राखी वा नराखी ऋण वा डिवेञ्चर उठाउन सक्नेछ । यसरी ऋण उठाउने वा डिवेञ्चर जारी गरिने भएमा कम्पनीले त्यसको जानकारी कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयलाई दिनेछ र त्यस्तो तिबन्धकी सम्बन्धी लिखत आवश्यकता अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम रजिष्ट्रेशन गराइनेछ । तर कम्पनीले काम शुरु गर्ने स्वीकृति नपाए सम्म ऋण वा डिवेञ्चर उठाउने छैन ।

१३.१४ साधारण सभा :-

(क) कम्पनीको साधारण सभा निम्न प्रकारका हुनेछन्:

१. वार्षिक साधारण सभा, र
२. विशेष साधारण सभा ।

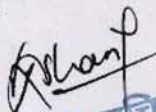
(ख) कम्पनीको प्रथम वार्षिक साधारण सभा कम्पनीले कारोबार गर्ने स्वीकृति प्राप्त गरेको मितिले एक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिने छ । तर प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्म विशेष साधारण सभा बोलाउन पाइने छैन ।

(ग) त्यसपछि, प्रत्येक वर्ष कम्पनीको आर्थिक वर्ष पूरा भएको ६ महिना भित्र वार्षिक साधारण सभा गरिनेछ । सो म्याद भित्र वार्षिक साधारण सभा गर्न नसकेको अवस्थामा मनासिव कारण खोली बढीमा तीन महिना सम्मको म्याद थपको लागि कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा अनुरोध गर्न सकिनेछ ।

(घ) कम्पनीको प्रत्येक शेयरधनीलाई वार्षिक साधारण सभा बोलाउन कम्तिमा २१ दिनको र विशेष साधारण सभाको हकमा कम्तिमा १५ दिनको पूर्व सूचना दिइनेछ । त्यस्तो सभा सम्बन्धी प्रत्येक सूचनामा अन्य कुराहरुका अतिरिक्त सभा हुने ठाउँ मिति, समय र छलफल हुने विषय खोलिनेछ । सो कुराको सूचना राष्ट्रिय स्तरको पत्र पत्रिकामा कम्तिमा दुई पटक प्रकाशित गरिनेछ ।

(ङ) वार्षिक साधारण सभा बाहेक अरु सबै साधारण सभालाई विशेष साधारण सभा भनिनेछ ।

(च) वार्षिक साधारण सभा बाहेक अन्य सबै साधारण सभालाई विशेष साधारण सभा भनिनेछ । समितिले आफूले उचित ठानेमा जहिले सुकै पनि विशेष साधारण सभा बोलाउन सक्नेछ । यदि संचालकहरु नेपालमा नभई गणपूरक संख्याको अपर्याप्तताको कारणले सभा हुन नसकेमा

कम्पनी सचिव

कम्पनीका कुनै पनि संचालक वा दुई जना सदस्यले सोही तरीकावाट जति सक्थो नजिकको समयमा समितिले बोलाउन सक्ने किसिमले विशेष साधारण सभा बोलाउन सक्नेछन् ।

१३.१५ साधारण सभाको कार्यविधि :-

- (क) नाफा नोकसानीको हिसाब, वासलात, संचालक समिति र लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन लिने र त्यस माथि विचार गर्ने, संचालकहरू रोज्ने, लेखापरीक्षकहरू नियुक्त गरी तिनीहरूको पारिश्रमिक तोक्ने, लाभांश घोषणा गर्ने जस्ता साधारण सभाद्वारा गर्नु पर्ने अरु कार्यहरू सम्पादन गर्ने वार्षिक साधारण सभाको हुनेछ ।
- (ख) साधारण सभामा उपस्थित भै मतदान गर्न पाउने कम्पनीको कल शेयर संख्याको ६७ (सतसठ्ठी) प्रतिशत शेयरलाई प्रतिनिधित्व गर्ने कम्तीमा ७ जना शेयरधनीहरू स्वयं वा प्रतिनिधि मार्फत उपस्थित नभएसम्म साधारण सभाको गणपूरक संख्या पुगेको मानिने छैन ।
- (ग) प्रत्येक साधारण सभाको सभापतित्व समितिका अध्यक्षले गर्ने छन् । त्यस्तो कुनै अध्यक्ष नियुक्त नभएको अवस्थामा वा निज सभामा उपस्थित हुन असमर्थ भएमा निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित शेयरवालाहरूले बहुमतद्वारा आफुहरू मध्ये मत दिन पाउने एक जना शेयरधनीहरूलाई सभापति छान्ने छन् ।
- (घ) कुनै साधारण सभामा काम कार्यहरू गर्दा आवश्यक गणपूरक संख्यामा शेयरवालाहरू उपस्थित नभई कुनै कार्य सम्पादन गरिने छैन ।
- (ङ) गण पूरक संख्याको कारणले कुनै साधारण सभा हुन नसकेकोमा कम्तीमा ७ दिनको सूचना दिई अर्को पटक सभा बोलाउन सकिनेछ । सो सभामा कूल शेयर संख्याको ३३ प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधि हुने गरी ७ जना शेयरधनीहरू स्वयं वा प्रतिनिधिद्वारा उपस्थित भएमा सभाको काम कारवाही संचालनमा कुनै पनि कुराले रोक लगाउने छैन ।
- (च) साधारण सभामा छलफल गरिने सबै विषयहरू प्रस्तावको रूपमा पेश गरिने छ र प्रत्येक विषयमा सभाको बहुमतलाई सभाको निर्णय मानिनेछ । विशेष प्रस्ताव उपर छलफल गर्न साधारण सभा बोलाइएकोमा सो सभामा उपस्थित भई मतदान गर्न पाउने शेयरधनीहरू मध्ये ७५ प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व गर्ने शेयरधनीहरूबाट पारित भएमा सो पारित भएको मानिनेछ ।

१३.१६ मतदान गर्ने अधिकार :-

- (क) सभामा निर्णयको निमित्त राखिएका प्रत्येक प्रस्ताव शेयरधनीहरूबाट प्रथमतः हात उठाई निर्णय गरिनेछ। शेयरधनीहरूमा राय वानि गएमा वा मत बराबर हुन गएमा वा हात उठाई वा मतदानबाट मत लिने माग गरे अनुसार मतदान गरिएमा सो सभाका सभापतिले शेयरवालाको हैसियतमा आफूले दिन पाउने एक मत वा सो भन्दा बढी मतहरू र निर्णायक मत समेत दिन पाउने छन् ।

- (ख) मतदान हात उठाई मतदान गर्दा आफु उपस्थित भई वा प्रतिनिधिद्वारा मतदिन पाउने प्रत्येक शेयरधनीले कम्पनी ऐनको अधिनमा रही आफूले लिएको प्रत्येक शेयरको एक मत दिन पाउनेछ।
- (ग) कुनै शेयरमा साझेदारी शेयरधनीहरु भएमा त्यस्ता साझेदारहरुद्वारा मनोनित साझेदारले वा निजले मनोनित गरेको प्रतिनिधिले र सो बमोजिम कुनै साझेदार मनोनित हुन नसकेमा शेयरधनीहरुको दर्ता कितावमा ती साझेदारहरु मध्ये जसको नाम क्रमानुसार अघि लेखिएकोछ निजले सो सभामा आफै उपस्थित भै वा प्रतिनिधिद्वारा सो शेयर वापत मत दिन पाउनेछ।
- (घ) कुनै शेयरधनीले शेयर वापत कम्पनीलाई भुक्तानी दिनु पर्ने माग गरिएको किस्ताको रकम भुक्तान नगरेमा त्यस्तो शेयरधनीले साधारण सभामा मत दिन पाउने छैन।
- (ङ) प्रतिनिधि नियुक्ति गर्दा कम्पनी ऐन अनुसार तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन लेखी सहिछाप गरी कम्पनीको अर्को शेयरधनीलाई प्रतिनिधि मनोनित गर्न सक्नेछ। सो मनोनित प्रतिनिधिले सभामा भाग लिन र मतदान गर्न पाउनेछ।
- (च) प्रतिनिधिको नियुक्ति पत्र, सो पत्रमा उल्लेखित व्यक्तिले मत दिन चाहेको सभा वा त्यो स्थगन भै अर्को पटक बोलाईएको सभा वा मतदानमा लिने भएमा सो लिने समयको कम्तिमा २४ घण्टा अगावै कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयमा दाखिला हुनु पर्नेछ।

१३.१७ संचालक समिति सम्बन्धी व्यवस्था :-

- (क) प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्म निम्न व्यक्तिहरु प्रथम संचालकको रुपमा रहने छन्।

१. लाइफ इन्स्युरेन्स कर्पोरेशन अफ इण्डियाको तर्फबाट:-

- (क) श्री ज्ञानेन्द्र नाथ बाजपेई
(ख) श्री प्रदीप कुमार बनर्जी
(ग) श्री नरेश चन्द्र शर्मा

२. विशाल ग्रुप लि.को तर्फबाट:-

- (क) श्री अशोक कुमार अग्रवाल
(ख) श्री अनुज अग्रवाल

- (ख) प्रत्येक संचालकलाई निजले समितिको प्रत्येक बैठकमा भाग लिई गरेको सेवा वापत प्रत्येक बैठक भत्ता वापत साधारण सभाले समय समयमा निर्धारण गरे बमोजिमको रकम कम्पनीको कोषबाट दिईनेछ।

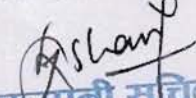
Rishant
कम्पनी सचिव

- (ग) नियमित रूपले समितिको बैठक हुने इलाकाको बाहिर तत्काल बसोबास गर्ने कुनै संचालकले समितिको बैठकमा भाग लिन वा कम्पनीको कामको सम्बन्धमा सो इलाकामा आउदा र त्यहाबाट फर्कदा निजले तत्सम्बन्धी कामको निमित्त व्यहोर्नु पर्ने भ्रमण तथा दैनिक भत्ता एवं अन्य खर्च समितिले दिन दिलाउन सक्नेछ ।
- (घ) अध्यक्ष वा संचालकको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ । त्यस्तै कम्पनीको अतिरिक्त सेवामा संचालकलाई बोलाईएमा कम्पनीको साधारण सभाले निर्णय गरे अनुसार निजलाई प्रत्येक महिनामा निश्चित तलवको रूपमा वा अन्य कुनै प्रकारको पारिश्रमिक तथा सुविधा दिन सक्नेछ ।
- (ङ) संचालकको पद वीचमा रिक्त भएमा सो रिक्त संचालक पदको पूर्ति बांकी कार्यकालसम्मको लागि समितिले गर्नेछ ।
- (च) संचालकहरूको नियुक्ति तथा अवकाश गर्ने तरिका कम्पनी ऐन २०६३ मा भएको व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।
- (छ) कार्यकाल समाप्त भई संचालक पदबाट अवकाश लिने व्यक्ति संचालक पदमा पुनः नियुक्त हुन सक्नेछ ।

१३.१८ संचालक समितिको कार्यविधि:-

- (क) दुई बैठकहरूको समय अन्तर ३ महिना भन्दा बढी नहुने गरी संचालक समितिको बैठक प्रत्येक वर्ष कम्तीमा ६ पटक बस्नेछन् । समितिको बैठक नेपाल भित्र वा बाहिर रहेका प्रत्येक सदस्यलाई २१ (एक्काइस) दिन भन्दा कम नहुने गरी सूचना दिई बोलाईनेछ, तर त्यस्तो सूचनाको अवधि कम्तीमा २ जना संचालकहरूको निर्णयबाट हटाउन सकिनेछ । बैठक सम्बन्धि प्रत्येक सूचनामा बैठक हुने स्थान, दिन, समय र कार्यसूचि अनिवार्य रूपमा खोलिएको हुनुपर्नेछ र बैठकमा छलफल गरिने विषयहरूका सम्बन्धमा केही सहायक कागजातहरू भएमा सो समेत दिनुपर्नेछ । तर बैठकको कार्यसूचि भने सम्पूर्ण संचालकहरूलाई बैठक हुने दिनको कम्तीमा सात दिन अगावै पठाउन सकिनेछ । विद्यमान कम्पनी ऐन अवलम्बन गर्दै संचालक समितिले बैठक नबसी लिखित सहमति (सर्कुलर रेज्युलुशन) द्वारा पनि निर्णय गर्न सक्नेछ ।
- (ख) आवश्यकता अनुसार कम्पनीको कामहरू सम्पादन गर्नको लागि समितिको बैठक बस्न सक्नेछ । त्यस्तो बैठक स्थगित गर्न र सो बैठकलाई उचित देखिए अनुसार व्यवस्थित गर्न सकिने छ ।
- (ग) बैठकमा उपस्थित भई मतदान गर्ने अधिकार प्राप्त संचालकहरूको जम्मा संख्याको कम्तीमा ५१ प्रतिशत संख्यालाई समितिको बैठकको गण पूरक संख्या मानिने छ ।
- (घ) समितिको बैठकमा संचालकहरूको स्वयं उपस्थित अनिवार्य छ ।

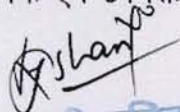

कम्पनी सचिव

- (ड) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्ने छन् र निज समितिको बैठकमा उपस्थित नभएमा उपस्थित संचालकहरूले आफूहरू मध्येबाट एकजनालाई अध्यक्ष छान्ने छन् ।
- (च) समितिको निर्णय विवरण (माइन्यूटहरू) बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण संचालकहरूको कम्तिमा साठी प्रतिशत संचालकहरूले सहिछाप गर्नु पर्नेछ ।
- (छ) संचालक समितिले उपयुक्त ठानेमा आफ्नो अधिकार क्षेत्र मध्येको कुनै काम कारवाही व्यवस्थापन अन्य कुनै उप समितिले गर्न पाउने गरी तोक्न सक्नेछ । सो व्यवस्थापन समिति वा उपसमितिका सबै सदस्यहरू लिखित रूपमा सहमत भएमा त्यस्तो काम संचालक समितिको निर्णय सरह हुनेछ ।

१३.१९ संचालक समितिको अधिकार :-

- (क) कम्पनीको कार्य संचालनको पूर्ण जिम्मेवारी समितिमा रहनेछ । संचालक समितिले कम्पनी ऐन, कम्पनीको प्रबन्ध पत्र तथा नियमावलीमा लेखिएका कुराहरू र साधारण सभाको निर्णयको अधिनमा रही कम्पनीको सम्पूर्ण कारोवारको प्रबन्ध अधिकारहरूको प्रयोग र कर्तव्यको पालना गर्ने छ । निम्न कुराहरूमा प्रतिकूल प्रभाव नपर्ने गरी समितिले निम्नलिखित अधिकारहरू प्रयोग गर्न पाउने छ ।
१. कम्पनीको निमित्त कम्पनीले प्राप्त गर्न पाउने कुनै पनि सम्पत्ति हक वा सुविधाहरू उचित देखिएको मूल्यमा खरिद गर्ने वा अन्य तरिकाबाट प्राप्त गर्ने ।
 २. कम्पनीले प्राप्त गरेको कुनै सम्पत्ति हक वा सुविधाहरूको निमित्त वा कम्पनीको लागि गरिएको सेवाहरूको निमित्त आशिक नगद वा शेयर, डिवेञ्चर वा कम्पनीको अन्य सुरक्षण प्रदान गर्ने ।
 ३. कम्पनीको प्रयोजनको निमित्त तत्काल आवश्यक नपरेको पूंजी जमानतमा लगाउने र यसरी गरिएको लगानीलाई समय समयमा अदल बदल गर्ने वा असूल उपर गर्ने ।
 ४. समय समयमा उचित देखिए बमोजिम प्रमुख डाइरेक्टर, मेनेजर, सचिव, लेखापाल, अधिकृत, एजेन्ट, र अन्य कर्मचारी नियुक्त गर्ने, तिनीहरूको काम, कर्तव्य, जिम्मेवारी निर्धारण गर्ने, तिनीहरूको तलव भत्ता, उपदान, पेन्सन सुविधा, बोनस, अनुदान आदि रोजगारीका अन्य शर्त र अवस्थाहरू तोक्ने ।
 ५. उचित ठहराए अनुसार आफूहरू मध्ये कसैलाई आफुले पाएको सबै वा केही अधिकार सुम्पने र समय समयमा त्यसरी सुम्पेको अधिकार फिर्ता लिने ।
 ६. कम्पनीको तर्फबाट कुनै पनि वाणिज्य बैंकमा कम्पनीको नाममा खाता खोल्ने, संचालन गर्ने कम्पनीको व्यवसाय चलाउन आवश्यक एवं उपयुक्त भएका वील अफ एक्सचेन्ज, प्रमिशरी

कम्पनी सचिव

नोट, हुण्डी चेक, ड्राफ्ट र अन्य लिखितहरू काट्ने स्वीकार गर्ने दस्तखत गर्ने र सो कामको लागि कसैलाई अधिकार सुम्पिने ।

७. कम्पनीलाई तिरेको वा तिर्नु पर्ने रुपैया वा कम्पनीको दावी वा माग पुरा भए वापत भरपाई, फरफारक र अरु छुटकाराहरू दिने लिने ।
८. कम्पनी वा त्यसका पदाधिकारीहरूको तर्फबाट वा विरुद्ध वा कम्पनीको कारोबारसंग सम्बन्ध भएका मुद्दा मामिला सम्बन्धमा फिराद पत्र दायर गर्ने, प्रतिरक्षा गर्ने, मिलापत्र गर्ने, परित्याग गर्ने
९. कम्पनीले तिर्नु पर्ने वा दिनु पर्ने ऋण पूरा गर्न म्याद दिने, लिने कम्पनीको तर्फबाट वा विरुद्धमा परेको दावी वा मागहरूलाई मध्यस्थ कहां पठाउने र त्यसबाट भएको निर्णयको पालना गर्ने ।
१०. कम्पनीको कामदार, कर्मचारीहरूको तथा कम्पनीको कारोबारको निमित्त नियमहरू बनाउने, अदल बदल गर्ने र रद्द गर्ने ।
११. यस माथि लेखिएको सबै कुराको निमित्त वा त्यसको सम्बन्धमा वा कम्पनीको प्रयोजनको निमित्त उचित देखिए बमोजिम कम्पनीको नाममा वा कम्पनीको तर्फबाट सौदा र ठेक्का पट्टाहरू गर्ने, त्यस्ता ठेक्का पट्टाहरूलाई रद्द गर्ने, संशोधन गर्ने र अन्य सबै काम कारवाही गर्ने ।

१३.२० कम्पनीको छाप :-

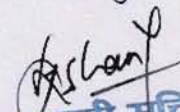
- (क) समितिले कम्पनीको छाप सुरक्षित साथ राख्ने व्यवस्था गर्नेछ ।
- (ख) बोर्डको प्रस्तावको अधिकारीले वा बोर्डको समितिले अधिकार दिएको अधिकारीले र कम्तीमा दुई जना संचालक र सचिवको उपस्थिति र बोर्डले सो प्रयोजनको लागि तोकेको अर्को व्यक्तिको उपस्थितिमा वाहेक कम्पनीको छाप कुनै पनि लिखतमा लगाईने छैन र माथि उल्लिखित दुई जना संचालकहरू र सचिव वा अर्को व्यक्तिले उनीहरूको उपस्थितिमा कम्पनीको छाप लगाईएको प्रत्येक लिखतमा हस्ताक्षर समेत गर्नेछन् ।

१३.२१ अभिलेख (माईन्यूटहरू) :-

सबै साधारण सभा, र समितिका बैठकहरूमा भएका काम कारवाही निर्णय विवरण (माईन्यूटबुक) का कितावहरूमा छुट्टै रीतपूर्वक लेखाई प्रमाणित गराई राख्नु पर्छ ।

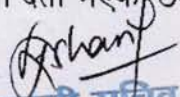
१३.२२ लाभांश जगेडा :-

- (क) बीमा ऐन, २०४९ को दफा २६ परिच्छेद ४ बमोजिम कम्पनीको आर्थिक स्थिति र जिम्मेवारीको मूल्यांकनबाट देखिएको र मुन्शीबाट घोषणा गरिएको नाफाको १० (दश) प्रतिशत सहभागिताको आधारमा बराबर हुने गरी प्रत्येक शेयरधनीहरूलाई नाफाको रुपमा लाभांश वितरण गरिनेछ ।

कम्पनी सचिव

- (ख) कम्पनीले आफ्नो साधारण सभामा लाभांश घोषणा गर्न सक्नेछ, तर लाभांश समितिले सिफारिश गरेको रकम भन्दा बढी हुने छैन ।
- (ग) समितिले आफ्ना सदस्यहरूलाई समय समयमा कम्पनीको नाफाबाट आफूलाई न्यायोचित लागेको अन्तरिम लाभांश भुक्तानी दिन सक्नेछ ।
- (घ) (१) समितिले कुनै लाभांश घोषणा गर्नु अघि कम्पनीको नाफा मध्येबाट आफूलाई उचित लागेको त्यस्तो रकम छुट्याउन सक्नेछ, जसलाई समितिले आफ्नो तजवीज बमोजिम कम्पनीको नाफा उचित ढंगबाट लागू होस् भन्ने आकस्मिक खर्च वा लाभांश बराबर पार्ने लगायतका कुनै प्रयोजनको लागि जगेडामा राख्न सक्नेछ । समितिले समय समयमा उचित ठहर्‍याएमा त्यस्तो लागू हुनु भन्दा अगाडि आफ्नो तजवीजले जस्तै गरी कम्पनीको व्यावसायमा लगाउन वा त्यस्तो कुनै काममा (कम्पनीको शेयरहरूमा बाहेक) लगानी गर्न सक्नेछ ।
- (२) जगेडाको रूपमा नछुट्याई भाग लगाउन विवेक सम्मत नलागेमा समितिले कुनै पनि नाफालाई अगाडि लैजान सक्नेछ ।
- (ङ) (१) लाभांशमा जस्तै शेयरहरूमा विशेष हकको अधिकार राख्ने व्यक्तिको अधिकार, केही भए, को अधिनमा रही जुन शेयरको सम्बन्धमा लाभांश भुक्तानी गरिएको छ त्यो शेयरको लागि भुक्तानी गरिएको वा श्रेस्तांकन (क्रेडिटेड) गरिएको रकम अनुसार लाभांश घोषणा गरिने छ तर कम्पनीमा शेयरको लागि केही पनि भुक्तानी गरिएको छैन भने शेयरको रकम बमोजिम लाभांश घोषणा गर्न र भुक्तानी दिन सकिनेछ ।
- (२) यस नियमावलीको प्रयोजनको लागि भुक्तानीको मागमा गरिएको अग्रिम भुक्तानी वा श्रेस्तांकन रकम शेयरको लागि भुक्तानी भएको रकम हुनेछैन ।
- (३) सम्पूर्ण लाभांशलाई भाग लगाइने छ र शेयरको लागि समयको कुनै अवधि भित्र भुक्तानी गरिएका वा श्रेस्तांकन गरिएको रकमको अनुपातमा भुक्तानी दिइनेछ, तर यदि कुनै शेयर कुनै निश्चित समयबाट लागू हुने गरी लाभांशको श्रेणीमा राखिएको रहेछ भने त्यस्तो शेयर लाभांशको लागि सोही बमोजिमको श्रेणीमा रहनेछ ।
- (च) कुनै सदस्यले भुक्तानीको कलको लागि वा कम्पनीको शेयरको सम्बन्धमा कुनै रकम कम्पनीलाई तिर्न बाँकी रहेछ भने त्यस्तोमा सो रकम समितिले लाभांशबाट कट्टा गर्न सक्नेछ ।
- (छ) (१) शेयरको सम्बन्धमा नगदमा तिर्नु पर्ने कुनै लाभांश व्याज वा अन्य रकम चेक वा अधिकार पत्रबाट वा धनीको नाममा दर्ता भएको ठेगानामा वा संयुक्तधनीको हकमा सदस्यहरूको

कम्पनी सचिव

रजिष्टरमा संयुक्त धनीहरु मध्ये जसको नाम पहिला लेखिएको छ उसको नाममा वा त्यस्तो व्यक्तिको नाममा, ठेगानामा जो संयुक्त धनीहरुले लिखित रूपमा दिएका छन्, हुलाक मार्फत पठाउन सकिनेछ ।

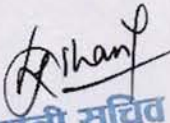
- (२) जसलाई त्यस्ती चेक वा अधिकार पत्र पठाईएको छ त्यसको भुक्तानी उसैले पाउने बनाइने छ ।
- (ज) शेयरका दुई मध्ये कुनै एक वा बढी संयुक्त धनीहरुले कुनै लाभाश, बोनस वा शेयरको लागि तिर्नु पर्ने अन्य रकमको लागि प्रभावकारी रसिद दिन सक्नेछन् ।
- (झ) कुनै लाभाशको घोषणा सम्बन्धी सूचना शेयरमा अधिकार राख्ने व्यक्तिलाई ऐनले तोकेको तरिकाबाट दिइनेछ ।
- (ञ) लाभाशको व्याज कम्पनीले तिर्नु पर्ने छैन ।

१३.२३ हिसाब किताब र लेखा :-

- (क) समितिले कम्पनीको कारोबारको वास्तविक र दुरुस्त स्थिति देखिने गरी रितपूर्वक हिसाब किताब र लेखा नेपाली भाषामा राख्न लगाउनु पर्नेछ । कम्पनीले आफ्नो सुविधाको लागि नेपाली तथा अंग्रेजी भाषामा पनि लेखा राख्न सक्नेछ । तर सो बमोजिम दुईवटा लेखा राखिएकोमा नेपालीमा राखिएको लेखा नै प्रमाणिक मानिनेछ । संचालक समितिले नियमित सूचना प्रणाली रोज्नेछ ।
- (ख) कम्पनीको हिसाब किताब तथा लेखा कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयमा राखिने छ र अफिसको समयमा संचालकद्वारा निरीक्षणको लागि खुल्ला रहनेछ ।
- (ग) शेयरधनीहरुले कम्पनीको हिसाब तथा लेखाहरु निरीक्षण गर्न खोजेमा कहाँ कहिले कति सम्म हिसाबहरु कुन नियम, शर्त, बन्जेटहरुमा तिनीहरुलाई देखाउने हो समितिले समय समयमा निर्धारण गर्नेछ । साधारण सभाको प्रस्ताव र संचालक समितिको स्वीकृति वा ऐनले हेर्न पाउने विषय वाहेक कम्पनीको कुनै पनि लेखाहरु शेयरधनीहरुलाई हेर्न तथा जाँच दिइने छैन । कम्पनीको हितको निमित्त गोप्य राख्नु पर्ने कुनै कुरा रहेछ भने त्यस्ता कुराहरु शेयरधनीहरुलाई देखाउन कम्पनी बाध्य हुने छैन ।

१३.२४ लेखापरीक्षक :-

- (क) संयुक्त लगानी कम्पनी (JVC) को कारोबारको हिसाब किताब आर्थिक वर्ष समाप्त भएको लगत्तै जाने मानेको र समितिमा सहमत भई छानिएको मान्यता प्राप्त लेखा परिक्षकहरुको फर्मबाट जाँच गर्न लगाइनेछ ।

कम्पनी सचिव

(ख) पहिलो लेखापरीक्षक वा लेखापरीक्षकहरु कम्पनीको वार्षिक साधारण सभा हुन अघि संचालक समितिले नियुक्त गर्नेछ र निजहरुको पारिश्रमिक तोकी दिनेछ । यस पछिका लेखापरीक्षकहरु कम्पनीको वार्षिक साधारण सभाले नियुक्त गर्नेछ र निजहरुको पारिश्रमिक तोक्ने छ ।

(ग) बीचमा लेखापरीक्षकको पद रिक्त भएमा सो स्थानको पूर्ति कम्पनी ऐनको अधिनमा रही गरिनेछ ।

१३.२५ सूचना :-

(क) कम्पनीले कुनै शेयरधनीलाई पठाउने सूचना मानिस वा हुलाकद्वारा कम्पनीको रजिष्टर्ड किताबमा भएको निजको ठेगानामा पठाइने छ । कुनै शेयरवालाको रजिष्टर्ड ठेगाना नभएमा सो प्रयोजनको निमित्त निजले कम्पनीमा कुनै ठेगाना दिई राखेको भए सोही ठेगानामा सूचना पठाइनेछ ।

(ख) साझेदार शेयरवालालाई पठाउनु पर्ने सूचना निजहरु मध्ये जसको नाम कम्पनीको रजिष्टर्ड कितावमा सबभन्दा अगाडि लेखिएको छ, उसैको नाममा पठाइने छ ।

(ग) रीतपूर्वक नाम, ठेगाना लेखी चाहिदो टिकट टासी सूचना हुलाकद्वारा रजिष्टर गरी पठाए पछि सो सूचना बुझाईएको मानिनेछ ।

१३.२६ खारेजी :-

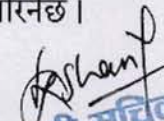
(क) कम्पनी खारेजी हुने भएमा, कम्पनीको अवसायक (लिक्विडेटर) ले कम्पनीको विशेष प्रस्तावको आज्ञाले वा ऐन बमोजिम स्वीकृती लिई नगद वा अन्य किसिमबाट सम्पूर्ण वा केही सम्पत्ति, उक्त सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भए नभएमा पनि, सदस्यहरुमा बाँडफाँड गर्न सक्नेछ ।

(ख) उपर्युक्त प्रयोजनको लागि लिक्विडेटरले उचित ठानेको शुद्ध तरिकाबाट सम्पत्तिको मूल्यांकन गरी सदस्यहरुलाई वा विभिन्न प्रकारका सदस्यहरुलाई बाँडफाँड गरि दिनेछन् ।

(ग) अवसायक (लिक्विडेटर) ले आवश्यक आज्ञा लिई सम्पूर्ण सम्पत्ति वा सम्पत्तिको केही भागको लागि योग्य वैधानिक निकायबाट अधिकार प्राप्त व्यक्तिहरुलाई अधिकार युक्त बनाउन सक्नेछ

१३.२७ दायित्वको निराकरण :-

कम्पनी ऐनको अधिनमा रही प्रत्येक संचालक, अधिकृत तथा कम्पनीका अन्य कर्मचारी / कामदारहरुले कम्पनीको काम गर्दा तथा आफ्नो कर्तव्य पालना गर्दा भएको सबै व्यय, भ्रमण तथा अन्य खर्च, हानी तथा दायित्व तिनीहरुको बेईमानी वा जानाजानी वा बेवास्ता गरेको कार्यबाट भएको रहेनछ भने कम्पनीको कोषबाट पूर्ति गरिनेछ ।

कम्पनी सचिव

१३.२८ कम्पनीको कार्यालय :-

कम्पनीको आफ्नो रजिष्टर्ड कार्यालयको बाहिर सबैले देख्ने गरी कम्पनीको नाम, ठेगाना, नेपालीमा लेखी साइनबोर्ड राखिनेछ ।

१३.२९ कम्पनी सचिवको नियुक्ति :-

(क) कम्पनी सचिव संयुक्त लगानी कम्पनी (JVC) वा यसका संचालकहरूलाई पर्यवेक्षण संचालन वा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने कुनै कानूनी व्यवस्थाहरू र विशेष गरी ऐन वा अन्य कानूनका व्यवस्थाहरू, नियमहरू, नियमावलीहरू वा निर्देशनहरू बमोजिम दुरुस्त छन् तिनीहरूसँग मेल नखाने, असक्षम, अस्वीकृत वा विपरित छैनन् भन्ने कुराको जवाफदेही हुनेछ ।

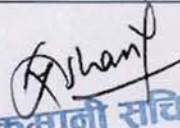
(ख) कम्पनी सचिवको नियुक्ति कम्पनी ऐनको अधीनमा रही गरिनेछ । संचालक समितिको र साधारण सभाले गरेका निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्ने कर्तव्य कम्पनी सचिवको हुनेछ । त्यसै गरी प्रचलित कानून बमोजिम उचित समयमा नेपाल सरकारका कार्यालयहरूमा पेश गर्नु पर्ने विवरण कागजात, निर्णय आदी पेश गर्ने कर्तव्य कम्पनी सचिवको हुनेछ ।

१३.३० गोपनियता :-

कम्पनीको प्रत्येक संचालक कम्पनी सचिव प्रबन्धक, लेखापरीक्षक, अधिकृत, लेखापाल, कर्मचारी, कामदार वा अरु काममा लगाईएका व्यक्तिहरूले कम्पनीका ग्राहकहरूसंगको सबै लेनदेन कारोबार र व्यक्तिसंगको रुपैयाको हिसाब र तत्सम्बन्धित सबै कुराहरू पूर्ण रुपमा गोप्य राख्नु पर्दछ ।

१४. संस्थापकहरूले तत्काल लिन कबुल गरेको शेयर संख्या :- हामी लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड नामक कम्पनीका संस्थापकहरूले देहाय बमोजिमको शेयर लिन कबुल गरी देहायको साक्षीको रोहवरमा सहिछाप गरेका छौं ।

सि.नं.	संस्थापकहरूको नाम, ठेगाना र हस्ताक्षर	शेयरको संख्या	साक्षीको नाम, थर, तथा हस्ताक्षर ठेगाना
१.	नाम: लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन अफ इण्डियाको तर्फबाट श्री पि. भि. सुब्रमनियन ठेगाना: मुम्बई, भारत हस्ताक्षर	१३,७५,०००	नाम : आर. एस. जयसवाल ठेगाना : मुम्बई, भारत हस्ताक्षर
२.	नाम : विशाल ग्रुप लिमिटेडको तर्फबाट श्री अशोक कुमार अग्रवाल ठेगाना : खिचापोखरी, काठमाण्डौ, नेपाल हस्ताक्षर	६,२५,०००	नाम : संजय श्रीवास्तव ठेगाना : ल.पु. सानेपा हस्ताक्षर

कम्पनी सचिव

